

REPUBLIKA HRVATSKA
DJEČJI VRTIĆ IVANKOVO
Upravno vijeće

KLASA: 601-05/20-01/11
URBROJ: 2188/03-JT-1-20-1
Ivankovo, 28. rujna 2020.

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM ODGOJNO – OBRAZOVNOG RADA ZA PEDAGOŠKU GODINU 2020./2021.

Ravnateljica: Rosana Knežević, mag. praesc. educ.

Ivankovo, rujna 2020.

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, br. 10/97, 107/07 i 94/13), članka 2. Državno pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe, članka 8. Pravilnika o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u Dječjem vrtiću (Narodne novine, br. 83/01), Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Zagreb (Narodne novine, br. 5/2015), i članka 63. Statuta Dječjeg vrtića Ivankovo, Upravno vijeće na 37. sjednici održanoj 28. rujna 2020., uz prethodnu raspravu i zaključke Odgojiteljskog vijeća, donos i Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada za pedagošku godinu 2020./2021.

Predsjednica UV-a: Mirela Klarić prof.

SADRŽAJ:

Sadržaj

1. UVOD	5
2. USTROJSTVO PROGRAMA	6
2.1. PROGRAMI.....	6
2.1.1. Redoviti programi	6
2.1.2. Ciljevi redovitih programa	7
2.1.3. Namjena programa	7
2.1.4. Način realizacije	7
2.1.5. Način vrednovanja.....	8
2.1.6. Organizacija rada.....	8
2.2. PROGRAM PREDŠKOLE	8
2.2.1. Ciljevi programa.....	9
2.2.2. Namjena programa	9
2.2.3. Način realizacije	9
2.2.4. Način vrednovanja.....	9
3. BROJ I STATUS ZAPOSLENIKA	10
3.1. Godišnje zaduženje i struktura radnog vremena	12
3.2. Organizacija radnog vremena.....	13
4. MATERIJALNI UVJETI.....	15
5. PROTOKOLI	16
5.1.OZLJEDE I BOLESTI- PRVA POMOĆ U VRTIĆU	16
5.2.SUMNJE NA ZLOSTAVLJANJE I ZANEMARIVANJE DJETETA	17
5.2.1. Sumnje na zlostavljanje.....	17
5.2.2. Sumnje na zanemarivanje.....	18
5.3.DIJETE IZVAN KONTROLE EMOCIJA I PONAŠANJA.....	18
5.4.BIJEG DJETETA IZ VRTIĆA	18
5.5.BORAVAK NA SVJEŽEM ZRAKU – DVORIŠTE, IGRALIŠTE.....	19
5.6.SIGURNOST DJECE U SOBI DNEVNOG BORAVKA I OSTALIM PROSTORIMA	20
5.7.SUKOB S RODITELJIMA- AGRESIVNOST KORISNIKA.....	20
5.8.POSTUPCI I MJERE KOD SUKOBA DJELATNIKA	21
5.9.ORGANIZIRANJE IZLETA, ŠETNJI I POSJETA	21
5.10.PROTOKOLI POSTUPANJA I PREPORUKE ZA RAD U DJEČJEM VRTIĆU IVANKOVO ZA VRIJEME EPIDEMIJE COVID-a 19	22
6. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD.....	30
6.1. Ciljevi programa.....	31
6.2. Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit	32
6.3. Obrazovna dobrobit.....	32
6.4. Socijalna dobrobit	32
6.5. Kvalitetno prostorno i materijalno okruženje vrtića	33
7. RAZVOJNE ZADAĆE DJECE, SADRŽAJI I AKTIVNOSTI.....	34
7.1.Razvojne zadaće i sadržaji	34
7.1.1. Prva i druga godina života.....	34
7.1.2. Treća godina života	37
7.1.3. Četvrta godina života	41
7.1.4. Peta godina života	46
7.1.5. Šesta i sedma godina života	52

7.2. Aktivnosti	56
7.2.1. Centri aktivnosti	59
7.2.2. Projektno planiranje	60
7.2.3. Obilježavanje važnih datuma tijekom 2020. godine	61
7.2.4. Vježbe za poticanje ranog čitanja:	63
7.2.5. Didaktičke igre za poticanje kompetencije na materinskom	63
7.2.6. Didaktičke igre za razvoj matematičke i osnovne komeptencije u prirodoslovlju	64
8. POLAZIŠTE ZA RAD – SUVREMENA SHVAĆANJA O DJETETU	66
9. DOKUMENTIRANJE U PLANIRANJU I OBLIKOVANJU KURIKULUMA VRTIĆA	67
9.1. Oblici dokumentiranja:	67
9.2. Dopunski oblici dokumentiranja:	67
9.2.1. Individualni portfolio djeteta	67
9.2.2. Dokumentiranje aktivnosti djece	67
9.2.3. Dokumentiranje aktivnosti odgojitelja	68
10. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	69
10.1. Mjere zdravstvene zaštite u dječjem vrtiću	70
10.1.1. Mjere sigurnosti u prehrani	72
10.1.2. Higijenske mjere i dezinfekcija prostora vrtića	73
10.1.3. Zdravstvena dokumentacija	74
10.1.4. Identifikacija djece s teškoćama u razvoju	74
11. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA	76
11.1. OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE DJELATNIKA	76
12. SURADNJA S RODITELJIMA	78
13. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA	79
14. VREDNOVANJE PROGRAMA	80
14.1. Vanjsko vrednovanje	80
14.2. Samovrednovanje programa	81
15. PLAN I PROGRAM RAVNATELJICE	82
16. FINANCIRANJE PROGRAMA	84
17. ZAKLJUČAK	85
18. LITERATURA	86

1. UVOD

Dječji vrtić Ivankovo osnovan je na temelju članka 7. stavka 4 Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN br.10/97 i 107/07) i članka 12. stavka 5 zakona o ustanovama (NN br.76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), koja će djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja obavljati kao javnu službu. Sjedište Dječjeg vrtića Ivankovo je na adresi Rojčani 85A, 32281 Ivankovo.

U ovom planu i programu temeljem postojećih materijalnih, kadrovskih i financijskih uvjeta, temeljem Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN br.94/13), Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i obrazovanja (NN, br.63/2008), Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (NN br.5/2015), planiraju se ciljevi, suvremeni pristup i načini provođenja integriranog odgojno – obrazovnog rada za razdoblje 2020./2021., pedagošku godinu koja traje od 1.rujna 2020. do 31. kolovoza 2021. godine.

Na javni poziv za upis djece u redoviti program prijavljeno je 211 djece, od čega je 183 djece ostvarilo pravo upisa.

Vrtić je sukladno suvremenim pedagoškim koncepcijama ili pristupima usmjerenim na dijete, njegove potrebe, prava i razvojne interese prilagođavati svoj ustroj i programsku strukturu.

Praćenjem, dokumentiranjem i vrednovanjem odgojno-obrazovnog rada usmjeravati ćemo se na izgrađivanje što bogatije prakse u našem vrtiću. Radi što boljih partnerski odnosa u vrtiću ćemo uključivati i roditelje. Kroz naš rada poticati ćemo kvalitetu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, razvijati otvorenu komunikaciju što će utjecati na kvalitetu življenja djece, odgojitelja i roditelja.

2. USTROJSTVO PROGRAMA

NAŠA MISIJA :

„Kreiramo vrtić u kojem se stvara uspješna zajednica ravnopravnih sudionika koji zajednički unaprjeđuju odgojno – obrazovnu praksu“.

NAŠA VIZIJA:

„Vrtić kao mjesto kvalitetnog življenja i učenja djece i odraslih“.

2.1. PROGRAMI

Vrtićkim kurikulumom utvrđen je okvirni plan i program rada kroz redovne i posebne programe (cjelodnevne i kraće).

Programi odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi polaze od stvarne potrebe djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti koja je u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženje, a to je bitan čimbenik djetetovog razvoja.

Ciljevi programa potiču razvoj svih aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta, razvijaju pojedinačne programe s ciljem razvoja djetetovih sposobnosti. Programi osiguravaju kontinuitet u cjelovitom odgojno- obrazovnom procesu.

2.1.1. Redoviti programi

Redoviti program se provodi u Ivankovu i Retkocima. Program i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece sa teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada sa djecom predškolske dobi.

Bitne odrednice na unapređivanju programa koje odgojitelji unose u organizacijska rješenja vrtića su:

- planiranje prostora i aktivnosti utemeljenih procjenjivanju i praćenju razvoja djeteta
- formiranje i dopunjavanje centara aktivnosti kao preduvjeta slobodnog djetetovog izbora aktivnosti (npr. centar za obiteljske i dramske igre, za aktivnost građenja i konstruiranja, početnog čitanja i pisanja, istraživačke, radno-praktične, likovne aktivnosti itd.)
- unapređivati različite oblike suradnje s roditeljima i njihovo uključivanje u odgojno-obrazovni proces
- živjeti i učiti prava djeteta, demokratskih vrijednosti i pluralizma.

2.1.2. Ciljevi redovitih programa

Stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života te osiguravanje takvih uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci kroz:

- zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale
- stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje), zainteresiran, nedirektivni stav odgojitelja
- usvajanje vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju.

2.1.3. Namjena programa

Cjeloviti razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provode se za djecu od godinu dana starosti do polaska u osnovnu školu.

Nudimo cjelodnevni (10-satne) program koji počinje s radom u 6.00 sati i traju do 16.30 sati te poludnevni (5,5-satne) program koji počinju s radom u 8.00 i traju do 12:30h.

Ove godine imamo 9 mješovitih odgojne skupina, od toga 6 skupina od 3 do 7 godina i 3 jasličke skupine od 1 do 3 godine.

2.1.4. Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece trebaju se temeljiti na najnovijim znanstvenim spoznajama.

Integrirani i razvojni kurikulum podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, stimulativno materijalno okruženje koje potiče na istraživanja i stjecanje znanja.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog okruženja
- individualizirani pristup
- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti
- dokumentiranje procesa učenja djece
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja

- usmjeravanje na važnost i zdravstveno-preventivni potencijal tjelesnog vježbanja od najranije dobi, u cilju poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih navika.

2.1.5. Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadataka i razvojnog plana ustanove
- kroz nastavak rada vrtićkog tima odgojitelja u evaluacijskim sastancima
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)
- upitnici za djecu, odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine.

2.1.6. Organizacija rada

Područni objekt	Broj skupina	Broj djece	Broj odgojitelja	Tehnički poslovi			
				Spremačica /servirka	Administrativno-računovodstveni djelatnik	Kuharice	Domar
Maslačak, Vatrogasna 2, Ivankovo	2	39	6	1			
Izvor, Rojičani 85a, Ivankovo	5	101	10	1	1	2	1
Pčelica, J.J.Strossmayera 19 a, Retkovci	2	22	4	1			

2.2. PROGRAM PREDŠKOLE

Temelj Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN broj 10-/97, 107/07 i 94/13, 98/19), odgoj i obrazovanje predškolske djece je u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja što znači da je od pedagoške godine (2014/2015) Program predškole obavezan obavezan za svu djecu u godini pred polazak u školu.

2.2.1. Ciljevi programa

Osigurati okružje u kojem će djeca najviše moguće razviti svoje potencijale, zadovoljiti svoje aktualne interese i time steći znanja, vještine i navike koje će im omogućiti uspješnu prilagodbu novim uvjetima života, rasta i razvoja, što ih u školi očekuju. Program će se provoditi u skladu s humanističko-razvojnou koncepcijom i Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece što znači da će se poticati cjelovit razvoj djeteta poštivanjem prava na osobnost u zadovoljavanju individualnih potreba (općih i posebnih).

2.2.2. Namjena programa

Program je namijenjen djeci školskim obveznicima školske godine 2020./2021. Planom upisa predviđeno je upisati 40-ak djece u dvije skupine u Ivankovu, tu su uključena i djeca iz Retkovaca i Prkovaca koju će roditelji svaki drugi dan dovoziti u Ivankovo, Po Maslačak u vremenu od 8.00 do 11.00h.

2.2.3. Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Posebna se pozornost pridaje poticajnoj organizaciji socio-pedagoškog konteksta u kojem treba osmisliti, ponuditi izbor različitih aktivnosti i igara.

2.2.4. Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadataka i razvojnog plana ustanove
- kroz nastavak rada vrtićkog tima odgojitelja u evaluacijskim sastancima
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)
- upitnici za djecu, odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine.

3. BROJ I STATUS ZAPOSLENIKA

Slijedi prikaz broja djelatnika koji će sudjelovati u ostvarenju Godišnjeg plana i programa za pedagošku 2020./2021. godinu.

	IME I PREZIME	RADNO MJESTO	STRUČNA SPREMA	RADNI STATUS
1.	Rosana Knežević	Ravnatelj	VSS	Određeno, mandatno razdoblje 4 godine s punim radnim vremenom od 1.5.2020.
2.	Dinka Veraja	Odgojitelj	VSS	Neodređeno radno vrijeme, od 1.9.2020.
3.	Tea Perić	Odgojitelj	VŠS	Neodređeno radno vrijeme, od 1.9.2020.
4.	Iva Dasović	Odgojitelj	VSS	Neodređeno radno vrijeme, od 1.9.2020.
5.	Gabrijela Astaloš	Odgojitelj	VSS	Određeno radno vrijeme, od 1.9.2020. do 31.10.2020.
6.	Jelica Katić	Odgojitelj	VŠS	Neodređeno radno vrijeme
7.	Dubravka Glavašić	Odgojitelj	VŠS	Neodređeno radno vrijeme
8.	Melita Gašpić	Odgojitelj	VSS	Neodređeno radno vrijeme
9.	Ivona Pažin	Odgojitelj pripravnik	VŠS	Određeno radno vrijeme, od 1.9.2020. do 31.10.2020
10.	Iva Šuker	Odgojitelj	VŠS	Neodređeno radno vrijeme, od 1.9.2020.
11.	Branka Jozić	Odgojitelj	VSS	Neodređeno radno vrijeme, od 1.9.2020.
12.	Tatjana Antunović	Odgojitelj	VŠS	Određeno radno vrijeme, od 1.9.2020. do

				31.10.2020.
13.	Veronika Turkalj	Odgojitelj	VŠS	Neodređeno radno vrijeme, od 1.9.2020.
14.	Katica Ilić	Odgojitelj	VŠS	Neodređeno radno vrijeme
15.	Jasna Puljić	Odgojitelj	VSS	Neodređeno radno vrijeme
16.	Mirta Filić	Odgojitelj	VŠS	Neodređeno radno vrijeme, od 1.9.2020.
17.	Marina Šimunić	Odgojitelj	VŠS	Neodređeno vrijeme, od 1.9.2020.
18.	Antonia Lovrić	Odgojitelj	VŠS	Neodređeno radno vrijeme, od 1.9.2020.
19.	Katarina Čagalj	Odgojitelj	VŠS	Neodređeno radno vrijeme, od 1.9.2020.
20.	Ana Paulić	odgojitelj pripravnik	VŠS	Određeno radno vrijeme, od 1.9.2020. do 31.10.2020.
21.	Nikolina Vrdoljak	Odgojitelj-pripravnik	VSS	Određeno radno vrijeme, od 21.9.2020. do 20.11.2020.
22.	Ružica Marić	Odgojitelj	SSS	Neodređeno radno vrijeme
23.	Mirjana Vranić	Administrativno – računovodstvena djelatnica	SSS	Neodređeno radno vrijeme
24.	Nikolina Mrdeša	Kuharica	SSS	Neodređeno radno vrijeme
25.	Evica Kovačević	Kuharica	VŠS	Neodređeno radno vrijeme
26.	Mira Šimić	Spremačica	SSS	Neodređeno radno vrijeme
27.	Ines Šarčević	Vanjski stručni suradnik- pedagog	VSS	Ugovor o djelu

Broj radnika utvrđen je na osnovu broja odgojno- obrazovnih skupina, trajanju i vrsti programa (DPS, čl.25).

Uloga radnika koji sudjeluju u provođenju Godišnjeg plana i programa utvrđena je Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i obrazovanja i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu.

Uloga stručnog suradnika je odgovornost za kvalitetu rada i procesa. Svojim zajedničkim djelovanjem svi radnici trebaju pridonositi ostvarivanju svih funkcija dječjeg vrtića, od programiranja, praćenja, ostvarivanja, ocjenjivanja postignutog, stručnog unapređivanja i usavršavanja.

Pedagošku 2020./2021. godinu započinjemo s ravnateljem, 20 odgojitelja, 1 odgojiteljica je duže vrijeme na bolovanju, 1 administrativno-računovodstveni djelatnik, 2 kuharice, 1 spremačica, 1 domar, te 1 vanjski stručni suradnik- pedagog.

3.1. Godišnje zaduženje i struktura radnog vremena

- Planski podaci za 2020./2021. pedagošku godinu

UKUPNO DANA

UKUPNO BLAGDANA

UKUPNO SUBOTA

UKUPNO NEDJELJA

UKUPAN BROJ RADNIH DANA

- Godišnje zaduženje odgojno-obrazovnih skupina iskazano po mjesecima

MJESEC	RADNI DANI	RADNI SATI	NEPOSREDAN RAD	OSTALI POSLOVI
RUJAN	22	176	121	55
LISTOPDA	22	176	121	55
STUDENI	21	168	115,5	52,5
PROSINAC	22	176	121	55
SIJEČANJ	19	152	104,5	47,5
VELJAČA	20	160	110	50
OŽUJAK	23	184	126,5	57,5
TRAVANJ	19	152	104,5	47,5
SVIBANJ	21	168	115,5	52,5
LIPANJ	19	152	104,5	47,5
SRPANJ	22	176	121	55
KOLOVOZ	21	168	115,5	52,5
UKUPNO	251	2008	1271,5	627,5

Prema Državnim pedagoškim standardima čl.29, iznosi 40 sati tjedno, na što se na neposredan rad odnosi 5,5 sati (dnevno), što iznosi 27,5 sati (tjedno), a ostali poslovi 2,5 sata (dnevno, gdje je uključena pauza od 0,5 sati), što iznosi 12,5 sati (tjedno) u sklopu satnice do punog radnog vremena.

NEPOSREDAN RAD – ukupno 27, 5 sati (tjedno)

- Svakodnevni rad s djecom
  - Dežurstva jutarnja i popodnevna
- OSTALI POSLOVI – ukupno 12,5 sati (tjedno)
- Pedagoška dokumentacija
  - Planiranje, priprema, valorizacija
  - Izrada didaktičkih sredstava
  - Stručno usavršavanje
  - Suradnja s roditeljima
  - Uređenje pedagoškog prostora (vanjskog i unutrašnjeg)
  - Sudjelovanje u kulturnoj i javnoj djelatnosti vrtića
  - Briga o didaktičkim sredstvima i pomagalicama na nivou područnog objekta
  - Ostale zadaće i zaduženja po nalogu ravnatelja
  - Dnevni odmor (pauza 0,5 sati)

3.2. Organizacija radnog vremena

Organizacija odgojno-obrazovnog procesa tijekom godine biti će fleksibilna obzirom na trenutnu situaciju s pandemijom COVID-a 19. radna obveza odgojitelja sastoji se od neposrednog rada u skupini, dnevne pauze i ostalih poslova.

- Radno vrijeme odgojitelja

Jutarnja smjena	Popodnevna smjena	Dežurstvo
6.00 sati - 14.00 sati	8.30 sati – 16.30 sati	Zbog trenutne situacije s
Dnevni odmor 11.00 sati – 11.30 sati	Dnevni odmor 10.30 sati – 11.00 sati	COVID-om 19, prema
Ostali poslovi od 12.00 sati – 14.00 sati	Ostali poslovi 8.30 sati – 10.30 sati	preporukama HZJZ jutarnja i
	30 sati	popodnevna dežurstva se
		zasada ne prakticiraju

Ovisno o potrebama i organizaciji odgojno- obrazovnog rada svaki područni objekt u dogovoru s ravnateljem može imati i drugačije radno vrijeme od navedenog u tablici.

- Radno vrijeme ravnateljice i vanjskog stručnog suradnika

Služba	Radno vrijeme
Ravnateljica	7.00 sati – 15.00 sati (promjenjivo po potrebi)
Pedagog – vanjski stručni suradnik	Po potrebi

- Administrativno – računovodstvena služba

Služba	Radno vrijeme
Administrativno- računovodstveni djelatnik	8.00 sati – 16.00 sati

- Pomoćno - tehnička služba

Služba	Radno vrijeme
Kuharice	6.00 sati – 14.00 sati
Spremačica	12.00 sati – 20.00 sati
Spremačica / servirka	7.00 sati – 15.00 sati
Domar	7.00 sati – 15.00 sati

Radno vrijeme svih radnika organizirati će se prema potrebi organizacije rada, ali svakako uvažavajući Državne pedagoške standarde predškolskog odgoja i obrazovanja. Evidencija nazočnosti radnika voditi će svakodnevno.

Bolovanja kraćeg tipa pokušati ćemo rješavati unutarnjom preraspodjelom radnog vremena, sukladno racionalizaciji i štednji, a duža uzimanjem zamjene za osobu koja je na bolovanju.

4. MATERIJALNI UVJETI

Cilj djelovanja je stvaranje sigurnih prostornih i materijalnih uvjeta kroz održavanje, obnavljanje i obogaćivanje postojećeg, stvarajući poticajno okruženje za kontinuirano učenje djece i odraslih.

Prostorno i materijalno okruženje u velikoj mjeri utječe na kognitivni, socijalni, emocionalni i tjelesni razvoj djece stoga činimo sve da bude pripremljeno po mjeri djeteta.

Takva okolina će djetetu ponuditi različite razvojno primjerene materijale, zadatke i situacije koje kod djeteta potiču razvoj kroz samostalno i grupno istraživanje.

Redovitom nabavom uredskog i likovnog materijala, igračaka, slikovnica i drugih didaktičkih sredstava pratit ćemo potrebe odgojno-obrazovnog rada u odgojnim skupinama.

U skladu s čl.20 . Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe, oprema i organizacija prostora bit će primjerena dobi djece i zadovoljavati uvjete za provođenje ciljeva i zadaća programa.

Za provedbu zadaća odgojno-obrazovnog rada osigurat ćemo opremu i organizaciju prostora vodeći se činjenicom da izgled i opremljenost prostora pozitivno utječu na rezultate učenja te da dijete iz prostora crpi važne poruke o sebi i drugima, poticaje za svoju aktivnost i djelovanje.

Oprema podrazumijeva namještaj utvrđen standardima, didaktička sredstva, audio-vizualna i druga tehnička pomagala, sredstva i materijale za istraživanje i izražavanje, za poticanje stvaralaštva, te sredstva i materijale za djelatnosti kroz koje će dijete usvojiti posebne vještine i navike.

Organizacija prostora je takva da djetetu omogućava aktivan odnos spram svega onoga što ga u institucionalnom kontekstu okružuje, a pri tome će se voditi računa o djetetovoj sigurnosti , kao i o sigurnosti svih sudionika u procesu provedbe. Određena didaktička sredstva izraditi će sam odgajatelj s djecom i roditeljima.

Djeci će također na raspolaganju biti i neoblikovani materijal: svježe i osušene plodove, odjeća, obuća, časopisi, novine, neupotrebljivi manji kućanski aparati, ambalaža, kartonske kutije, plastične boce i bočice, sjemenke i sl.

Potrošni materijal za redovnu djelatnost i neposredan rad s djecom bit će osiguran tijekom odgojno-obrazovnog rada u optimalnim količinama.

U unutarnjem i vanjskom prostoru vrtića te u svakom drugom prostoru u kojem se odvija ju dijelovi odgojno-obrazovnog rada djeca moraju biti sigurna i da bi ta sigurnost bila što veća, propisali smo protokole o sigurnosti.

5. PROTOKOLI

PROTOKOLI SE TRAJNO IZLAŽU NA OGLASNIM PLOČAMA ZA ZAPOSLENIKE!

5.1.OZLJEDE I BOLESTI- PRVA POMOĆ U VRTIĆU

PROTOKOL

1. NAJČEŠĆE SITUACIJE:

- Povišena temperatura(više od 37 C, digitalnim toplomjerom za čelo)
- Povraćanje (dva i više puta)
- Proljev (više od dvije proljevaste stolice za redom)
- Bol koja ne prolazi – traje duže od pola sata (zubić, glava, uho, trbuh i ostalo)
- Manje nezgode (čvoruge, masnice)
- Manje ozljede (ogrebotine, posjekotine, krvarenja iz takvih ozljeda ili nosa)
- Blaži udarci o podlogu pri padu
- Promjene po koži (osip, svrbež, promjene boje kože)
- Svrbež vlasišta
- Sumnje na neku dječju zaraznu bolest (vodene kozice, šarlah)

ŠTO UČINITI?

- Ostati miran i sabran- ne paničariti
- Umiriti dijete
- Pomoći- primijeniti stečeno stanje
- Pozvati- zatražiti savjet i pomoć iskusnije kolegice

- Obavijestiti roditelje:

a) ODMAH

- Kod povišene temperature
- Povraćanje više od dva puta
- Proljev više od dva puta
- Bol koja ne prolazi
- Sumnja na zarazne bolesti

b) PRILIKOM DOLASKA RODITELJA PO DIJETE U VRTIĆ

- Roditelja obavještava odgojitelj djeteta

1. OZBILJNE SITUACIJE:

- Gubitak svijesti
- Febrilne konvulzije (temperaturni grčevi)
- Epileptični napadaji
- Gušenje stranim tijelom
- Jače krvarenje
- Strano tijelo u uhu, oku, nosu
- Alergijske reakcije na ubode kukaca
- Toplinski udar

NE OSTAVLJATI DIJETE SAMO BEZ PRISUSTVA ODRASLE OSOBE.

OSTALE UPUTE

- Bolesno dijete ne može boraviti u vrtiću (povišena temperatura, proljev, povraćanje, uši u kosi, svrab, akutne zarazne bolesti, vodene kozice, gnojna angina i sl.)
- Ako se navedena stanja zapaze tijekom dana obavijestiti roditelja.
- Nakon izostanka djeteta iz vrtića zbog bolesti, tražiti od roditelja potvrdu liječnika da je dijete zdravo.
- Lijekove u vrtiću ne dajemo.
- Dijete koje boluje od neke kronične bolesti, ako je u stabilnoj fazi, može boraviti u vrtiću, uz dopuštenje liječnika (epilepsija, dijabetes, opstruktivni bronhitis i sl.). Ako zbog toga mora uzimati lijekove, daje ih roditelj.
- Prilikom upisa djeteta u vrtić, roditelj mora dostaviti potvrdu da je dijete zdravo i sposobno za pohađanje vrtića.

ZA IZVRŠENJE OVIH UPUTA ODGOVORNI SU: RAVNATELJ I ODGOJITELJI!

5.2.SUMNJE NA ZLOSTAVLJANJE I ZANEMARIVANJE DJETETA

PROTOKOL

5.2.1. Sumnje na zlostavljanje

- Ukoliko su kod djeteta uočene ozljede i modrice, odgojitelj će obavezno razgovarati s roditeljima (jesu li primijetili od čega mogu biti modrice- ozljede) i upisati u knjigu pedagoške dokumentacije.
- Istovremeno po uočenim znacima prijaviti ravnateljici, koja će zajedno s odgojiteljem pregledati dijete, napraviti zapisnik, i procijeniti o mogućnostima nastanka ozljede. Nikako imenovati dijete i roditelja, nego samo provjeriti vrste ozljeda.
- Ukoliko se isti znaci ponove, a postoji sumnja da mogu nastati zlostavljanjem, ravnateljica će prijaviti Centru za socijalnu skrb u Vinkovcima na tel. 332-315.
- Prijava je obvezna kad su ozljede česte, a roditelji negiraju, navode izgovore kao što su: nespretnost ili česti padovi djeteta, ili ne žele razgovarati.

- Kao u svim mjerama, obavezan je zapisnik i daljnje postupanje u skladu sa zakonskim odredbama za koje je odgovoran ravnatelj ustanove.

5.2.2. Sumnje na zanemarivanje

- Ukoliko odgojitelj zamjećuje zanemarivanje primarnih potreba djeteta (fizički neuredno, prljavo dijete, pothranjeno, često bolesno), sve to bez mjera odgovornog ponašanja od strane roditelja kao nadalje i ponašanje koje upućuje na emocionalno i psihičko zanemarivanje, pozvat će ravnatelja.
- Ravnatelj će s
- slučaju, vodit će se u pedagoškoj dokumentaciji.
- roditeljima obaviti razgovor i istražiti moguće uzroke.

Ukoliko se situacija ponovi, ravnatelj će izvijestiti Centar za socijalnu skrb, a sve bilješke o konkretno

5.3. DIJETE IZVAN KONTROLE EMOCIJA I PONAŠANJA

PROTOKOL

- Ukoliko odgojitelj ne može smiriti dijete u sobi, izvesti ga van sobe, pokušati razgovarati s njim, uz obveze osiguranja druge osobe u sobi s djecom (odgojiteljica-spremačica).
- Ne prilaziti mu preblizu(druga djeca) zbog osjećaja ugroženosti i napada, koji će pojačati već ispoljeno ponašanje, a i zbog prevencije mogućih ozljeda.
- Odvesti dijete ravnatelju, maknuti sve predmete kojim se može ozljediti. Ukoliko ne vide drugu mogućnost, izvijestiti roditelja.
- Dijete koje nije smireno, neće se vratiti u skupinu.
- Uzroke i ponašanja koja su prethodila zbivanju, detaljno opisati u pedagoškoj dokumentaciji.
- Ukoliko se ekscenčne situacije kod djeteta ponavljaju, sugerirati roditelju uključivanje psihologa.

5.4. BIJEG DJETETA IZ VRTIĆA

PROTOKOL

- Sva vrata na vrtiću su cijelo propisano vrijeme zaključana, osim u terminima dolaska i odlaska roditelja.
- Nakon primijećenog nestanka djeteta potrebno je zadržati smirenost radi ostale djece u skupini i pozvati pomoć (odgojitelja, ravnatelja, spremačice).
- Pozvanu osobu zadužiti za sigurnost djece u skupini.
- Prvo provjeriti ulazna vrata i prema tome usmjeriti potragu.

- Provjeriti još jednom prostor vrtića i dvorišta.
- Organizirati krizni tim koji u zadanim smjerovima traže dijete pri čemu se posebna pozornost obraća na dijete bez pratnje, dijete po opisu, dijete u prisustvu sumnjive osobe (osobna procjena).
- Osoba koja organizira kontakt s roditeljima (odgovorni odgojitelj) kontaktira roditelje telefonom ili mobitelom, obavještava ih o događaju, te prikuplja podatke za traženje.
- Osoba koja obavještava policiju(ravnatelj ili odgovorni odgojitelj) daje podatke o djetetu i poduzetim radnjama.
- Osoba koja kontaktira s medijima- ravnateljica (ostali zaposlenici ne daju nikakve informacije bez suglasnosti ravnateljice) dostavlja medijima samo činjenice, traži profesionalnost u informiranju, zabranjuje fotografiranje i objavljivanje podataka bez suglasnosti roditelja, osigurava zaštitu vrtića.
- Pri pronalasku djeteta svi uključeni dužni su napraviti zapisnik o događaju i svojoj ulozi u njemu, objektivno, prema vremenu i mjestu nastanka i poduzetim radnjama.
- Pri završetku krizne situacije provodi se kratka krizna intervencija

5.5.BORAVAK NA SVJEŽEM ZRAKU – DVORIŠTE, IGRALIŠTE

PROTOKOL

- Obilazak vanjskog prostora, uklanjanje opasnih predmeta.
- Prijenos informacija o nedostacima ili opasnostima radi korištenja samo sigurnih- provjerenih dijelova igrališta odgojiteljicama i ravnateljici radi intervencije.
- Prije izlaska uputiti djecu u sanitarni čvor, a u slučaju naknadnog odlaska, osigurati pratnju odgojitelja.
- Dogovoriti s djecom pravila i granice korištenja igrališta i upućivati ih na elemente zaštite i samozaštite.
- Provjeriti i imati na umu da u svakom trenutku vidimo djecu.
- Biti uz djecu koja koriste sprave na igralištu za koje procjenjujemo da je neophodan naš nadzor.
- Pješčanik zaštititi, natkriti.
- Djecu ne izvoditi pri ekstremnim vremenskim uvjetima, a izvesti ih u odjeći i obući primjerenim vremenskim prilikama.
- Ne praviti gužvu izlaskom prevelikog broja djece odjednom.
- Paziti da sva djeca na povratku iz dvorišta uđu u vrtić.
- Ako se dogodi ozbiljnija povreda, odgojitelj treba: umiriti povrijeđeno dijete i primijeniti stečena znanja.

5.6.SIGURNOST DJECE U SOBI DNEVBNOG BORAVKA I OSTALIM PROSTORIMA

PROTOKOL

- Dio protokola koji smo već naveli u protokolu za korištenje vanjskog prostora, odnosi se i na unutrašnji prostor vrtića, s time da je još potrebno obratiti pozornost na sljedeće:
  - dobro poznavati mjesta gdje stoji oprema za gašenje požara;
  - u sobi ne smije biti po dijete opasnih sredstava i materijala;
  - utičnice ne smiju biti na dohvatu djece, ili moraju biti zaštićene;
  - namještaj i igračke moraju biti primjerene djeci;
  - uočiti prostor osame djece i pojačati;
  - provjeriti razinu opasnosti od prozora, vrata i sanitarija;
  - pojačano pratiti kretanje djece, posebno „šetača“.
- U sklopu ovog protokola osigurati provođenje vježbe evakuacije u izvanrednim situacijama požara, potresa, ILI NEKE DRUGE OPASNOSTI zbog koje je potrebno djecu udaljiti iz objekta.

5.7.SUKOB S RODITELJIMA- AGRESIVNOST KORISNIKA

PROTOKOL

- Mjere se primjenjuju kod svakog sukoba uzrokovanog nezadovoljstvom postupcima djelatnika, ljutnja zbog ozljede djeteta ili bilo kojim drugim povodom.
- Odgojitelj će pokušati smiriti roditelja, ton glasa treba biti umirujući, snižen, uvažavajući, ali i odlučan u prekidu situacije ukoliko se ona odvija u prostoru s djecom ili drugim roditeljima.
- Uputiti ili odvesti roditelja na mjesto gdje nema djece i drugih roditelja (zamoliti kolegicu, spremačicu za pomoć djece u skupini).
- Pozvati osobu koja će razgovarati s roditeljem ovisno o problemu.
- Ukoliko to nije moguće, nedostupnošću ili kojim drugim razlogom, uputiti roditelja na iste, odmah po početku njihovog radnog vremena.
- U slučaju fizičkog napada roditelja na odgojitelja, pozvati policiju.
- Po oporavku, prije odlaska s radnog mjesta, sačiniti zapisnik

5.8. POSTUPCI I MJERE KOD SUKOBA DJELATNIKA (VERBALNI I FIZIČKI)

PROTOKOL

- Rješavanje konflikta verbalnom ili fizičkom agresijom među djelatnicima nije dozvoljeno.
- Ukoliko je došlo do konflikta, maknuti se od djece i od roditelja ODMAH, a ako nije moguće, smanjiti tenzije i odgoditi raspravu do mogućnosti rješavanja sukoba u odvojenom prostoru.
- Djelatnici Ustanove pozivaju ravnatelja, koji će individualno razgovarati s osobama uključenim u sukob
- Verbalni i fizički napad regulirani su odredbama Pravilnika o radu u dijelu povrede radne obveze, pa će se prema takvom činu poduzeti mjere sukladno Pravilniku o radu.

5.9. ORGANIZIRANJE IZLETA, ŠETNJI I POSJETA

PROTOKOL

- Prilikom organiziranja navedenih sadržaja putem oglasne ploče ili roditeljskog sastanka, na vrijeme obavijestimo roditelje o planu i sadržaju, a tek nakon povratne informacije, krećemo u realizaciju osmišljenog sadržaja. Ukoliko većina roditelja ne podržava naš plan, odustajemo od realizacije.
- Ukoliko želimo ostvariti izlet ili posjetu slijedimo protokol:
  - imenovati voditelja sadržaja;
  - točni podaci djeteta;
  - brojevi mobilnih i fiksnih telefona roditelja;
  - osiguran prijevoz;
  - osigurano mjesto i vrijeme dolaska;
  - ponijeti torbu s prvom pomoći, tekućinom i ubrusima;
  - u slučaju dužeg putovanja osigurati dovoljno tekućine, hrane, mjesta stajanja radi toaleta i zdravstvene iskaznice;
  - u dogovoru s roditeljima osigurati adekvatnu odjeću i obuću;
  - izraditi kartice za svako dijete s imenom i brojevima mobitela odgojitelja.

5.10.PROTOKOLI POSTUPANJA I PREPORUKE ZA RAD U DJEČJEM VRTIĆU IVANKOVO ZA VRIJEME EPIDEMIJE COVID-a 19

PROTOKOL

PROTOKOLI POSTUPANJA I PREPORUKE ZA RAD U DJEČJEM VRTIĆU IVANKOVO ZA VRIJEME EPIDEMIJE COVID-a 19

Ovaj protokol postupanja i preporuke za rad u Dječjem vrtiću Ivankovo za vrijeme epidemije COVID-a 19 su u skladu s uputama HZJZ vezanih za rad predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola u školskoj godini 2020. /2021.

Svaka ustanova , ukoliko ima uvjete za to, dužna je provoditi sve preporuke, ukoliko ne, dužna ih je prilagoditi uvjetima rada u ustanovi.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) u uputama za dječje vrtiće preporučuje ostanak kod kuće djece s kroničnim bolestima: bolesti dišnog sustava, kardiovaskularnim bolestima, šećernom bolesti, malignim bolestima, imunodeficijencijama, zatim djece s većim tjelesnim/motoričkim oštećenjima, kao i djece čiji roditelji/skrbnici ili ukućani imaju neku od tih bolesti.

TEMELJNE ODREDBE

- Rad ustanove neophodno je organizirati na način da se osigura koliko je moguće socijalno distanciranje.
- U vrtić ne mogu dolaziti djeca koja imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 (primjerice u kućanstvu ili u ustanovi) ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaražena s COVID-19 ostaju kod kuće te ih roditelji/skrbnici ne smiju dovesti u ustanove.
- U vrtić može doći **potpuno zdravo dijete.**

ORGANIZACIJA PROSTORA U VRTIĆU

Značajke SDB-a u kojoj boravi jedna odgojno-obrazovna grupa djece:

- SDB-a što veće površine i visine, prozračna i osunčana (odgovarajući izvor dnevnog svjetla),
- SDB-a vratima odvojena od prostorija u kojima borave druge skupine
- SDB-a koja se može dobro provjetriti vanjskim zrakom,
- u neposrednoj blizini prostorije je toalet koji koristi isključivo ta odgojno-obrazovna grupa

- prehranu djece je potrebno organizirati u SDB-a, na način da osoba koja donosi hranu dostavi hranu na kolicima
- prehranu je iznimno moguće organizirati i u blagovaonici (razmak između djece treba biti dva metra ili najveći mogući razmak obzirom na broj djece, svaka odgojno-obrazovna skupina sama boravi u blagovaonici, nema miješanja skupina, kada jedna skupina završi dezinficiraju se stolovi i dolazi druga skupina)
- prolazak kroz zajedničke prostorije treba izbjegavati i skratiti na minimum
- preporučuje se da se boravak u sportskoj dvorani, blagovaonici, organizira po skupinama
- korištenje toaleta treba organizirati tako da svaka skupina ima svoj, ukoliko je zajednički toalet označiti koja skupina koristi koji.

ORGANIZACIJA RADA U VRTIĆU

Boravak u vrtićima neophodno je organizirati na sljedeći način:

- Za jednu grupu djece brine jedan odgajatelj /odnosno dva u slučaju cjelodnevne potrebe smještaja djeteta.
- Izbjegava se fizički kontakt (bliski kontakt) djece iz jedne odgojno-obrazovne skupine s drugom djecom, roditeljima/starateljima druge djece i drugim djelatnicima ustanove
- Svaka odgojno-obrazovna skupina boravi u svojoj SDB-a
- Do daljnjeg su zabranjeni svi posjeti vrtićima ili organizirani izlazak iz vrtića veće skupine djece (primjerice kazališne predstave, izvannastavne aktivnosti i sl.).
- Neophodno je osigurati ulazak što manjeg broja osoba, kako na ulazu u vrtić ili školu tako i u unutarnjim prostorima ustanove

ORGANIZACIJA ULASKA ODGOJITELJA U USTANOVU

Po dolasku u ustanovu svaki odgojitelj si u evidencijsku listu mora upisati temperaturu koju je izmjerio kod kuće, pri odlasku iz ustanove također si mora izmjeriti i zapisati temperaturu.

MASKE

Svaki zaposlenik zadužuje dvije zaštitne maske, bočicu dezinficijusa. Svaki dan prije ulaska u ustanovu dužan je staviti masku, te istu nositi kod:

- Preuzimanje/predaja djece
- Oblačenje/svlačenje ili prematanje djece
- U vrijeme svih obroka djece
- U vrijeme pripreme za dnevni odmor
- Ostale situacije koje zahtijevaju bliži kontakt s djecom ili odraslima po procjeni zaposlenika (primjerice, promjena zdravstvenog statusa djeteta tijekom dana, pad djeteta u vrijeme boravka na zraku ili u prostoru vrtića, potreba bližeg kontakta zbog plakanja djeteta ili neke druge situacije koja iziskuje bliži kontakt)

- Za trećeg odgojitelja u predškolskoj ustanovi koji obavlja poslove pomoćnika djetetu s teškoćama u razvoju

Ako se maske nose u ustanovi važno ih je nositi pravilno na način da cijelo vrijeme prekrivaju nosi i usta.

ORGANIZACIJA ODGOJNO – OBRAZOVNOG RADA ODGOJITELJA

- Prihvaćaju/predaju djecu ritmom dolaska/odlaska djece.
- Dijete ulazi po utvrđenom protokolu te pere ruke sapunom i vodom prije uključivanja u odgojno obrazovni proces
- Posebno vode računa o obvezi **dostave ispričnice od strane liječnika ako je dijete bilo odsutno zbog bolesti ili obvezi dnevne prijave izostanka djeteta e-mailom, telefonom (obiteljski razlog).**
- Maksimalno se pridržavaju uputa o distanciranju koliko god je to moguće.
- Provode organizaciju kliznog izlaska iz prostora/kliznog ulaska u prostor i organizaciju obroka prema dinamici skupina kako se ne bi na istom mjestu zadržavao veći broj djece ili odraslih (dinamika ovisi o dobi i potrebi djece za odmorom).
- Provode najviše vremena na zraku s djecom koristeći se didaktikom koja se može ručno dezinficirati ili baciti nakon upotrebe (jednokratno).
- U planiranju odgojno-obrazovnih sadržaja i ponude didaktike prednost daju igračkama koje se lako dezinficiraju. Zabranjeno je korištenje rastresitih materijala kao što su kinetički pijesak, glina, kukuruz, riža te svih igračaka koje se ne mogu oprati.

POTICANJE DJECE OD STRANE ODGOJITELJA

- Da ne dodiruju usta, nos, oči i lice kao i da ne stavljaju ruke i predmete u usta, primjereno razvojnoj dobi
- Da redovito i pravilno peru ruke prije ulaska u svoju proces, prije i nakon jela, nakon korištenja toaleta, nakon dolaska izvana, nakon čišćenja nosa, uvijek kada ruke izgledaju prljavo
- Da tijekom pranje ruku trebaju koristiti tekuću vodu i sapun
- Da nakon pranja ruku sapunom i vodom, za sušenje ruku koristite papirnate ručnike za jednokratnu upotrebu koje nakon korištenja trebaju odbaciti u koš za otpad s poklopcem.
- Da kada kašlju i kišu prekriju usta i nos laktom ili papirnatom maramicom koju poslije treba odbaciti u koš za otpad s poklopcem te oprati ruke
- Da se prilikom kašljanju i kihanju trebaju okrenuti lice od drugih osoba

DIDAKTIČKA OPREMA I IGRAČAKE U USTANOVU

U planiranju didaktičke opreme i materijala odgojitelji trebaju dati prednosti opremi glatkih, tvrdih površina koje se lako operu deterdžentom i vodom. Zabranjeno je korištenje materijala kao što su kinetički pijesak, glina, kukuruz, riža i sl., te svih igračaka koje se ne mogu oprati deterdžentom (deterdžent za suđe) i vodom te osušiti na zraku.

BORAVAK NA ZRAKU

- Preporučuje se boravak djece na otvorenom prostoru, kada god je moguće
- Neophodno je izbjegavati aktivnosti koje intenzivno ubrzavaju i produbljuju disanje kao i brzo trčanje i druge oblike brzog kretanja djece.
- Ako se takve aktivnosti ne mogu izbjeći, neophodno je povećati razmak između djece tako da razmak bude što je moguće veći a svakako veći od 2 m.
- Do opoziva mjera strogo se zabranjuje korištenje pješčanika u vrijeme boravka na zraku.
- Prilikom odlaska na igralište dogovoriti se s ostalim odgojiteljicama, te napraviti raspored odlaska po skupinama.

ODRŽAVANJE PROSTORA, DIDAKTIKE I NAMJEŠTAJA U ODGOJNO – OBRAZOVNOJ SKUPINI

Zaposlenice ulaze u ustanovu po utvrđenom protokolu ulaska u ustanovu. Uz svoj redovan rad, a u uvjetima opasnosti zaraze COVID-19, pojačano će se provoditi slijedeće mjere:

- Maksimalno zračenje prostora u svim situacijama koje to omogućavaju, s posebnim naglaskom na provjetravanje u dijelovima dana kada djeca nisu u prostoru. Tijekom dana držati otvorenim prozore pazeći na propuh.
- U periodu dolaska/odlaska djece dezinficirati prostore garderoba u svim dijelovima koje djeca koriste.
- U nepredviđenim situacijama koje kontaminiraju prostor boravka djece ili sanitarni čvor, odmah izvršiti pranje i dezinfekciju tog dijela prostora.
- Obvezno pranje stolova vodom i deterdžentom za odmašćivanje te predviđenim dezinfekcijskim sredstvom više puta tijekom dana te obavezno prije pripreme i serviranja obroka prema važećem načinu rada.

IGRAČKE

- **U MJEŠOVITIM SKUPINAMA (3-7.godina)** - Pregledati korištene igračke u vrtićkim skupinama i brisati prema potrebi i načinu korištenja. Na kraju dana, prebrisati ih maksimalno koliko je to moguće.
- **U MJEŠOVITIM SKUPINAMA (1-3.godine)** - Dezinficirati igračke za vrijeme odmora djece i na kraju svakog radnog dana jer su to skupine djece koja su, sukladno razvojnoj dobi, sklona stavljati predmete u usta.
- Ako je ikako moguće potrebno je izložiti didaktičku opremu i igračke da se osuše na suncu. Prati i sušiti igračke potrebno je, ako je moguće, na kraju svakog radnog dana posebno za skupine djece koja su sukladno razvojnoj dobi sklona stavljati predmete u usta.

PRIPREMA PROSTORA ZA POPODNEVNO ODMARANJE

- Krevetići za dnevni odmor djece, stolovi za jelo razmiču se tako da djeca leže/sjede na udaljenosti od 2 metra i to svako dijete uvijek na istom mjestu

ODRŽAVANJE PROSTORA KUHINJE

NA ZNANJE SVIM ZAPOSLENICIMA :

- **Ulazak u kuhinju dopušten je isključivo servirki i zaposlenicima na poslovima održavanja prostora koji imaju radne obveze održavanja navedenog prostora te zdravstvenom voditelju.**

NA ZNANJE ZAPOSLENICAMA U KUHINJI:

- **Zaposlenica u kuhinji ima obvezu preuzimanja hrane na vratima gospodarskog ulaza, bez dozvole ulaska u kuhinju svima koji distribuiraju namirnice ili hranu za potrebe dječjeg vrtića.**
- Dostavu za potrebe ustanove preuzimaju nadležni radnici ustanove na vanjskim vratima, a ulaz je dozvoljen iznimno serviserima i ostalim službama za čijim uslugama postoji neodgodiva potreba uz obveznu mjeru dezinfekcije ruku i po potrebi nošenja zaštitne maske i zamjenske obuće.

ZAPOSLENICI U KUHINJI OBAVEZNO:

- Dezinficiraju svaki artikl koji ulazi kroz gospodarski ulaz, a prije odlaganja u skladište.
- Provode ostale poslove vezane uz kuhinju i njeno održavanje prema naputcima higijensko-epidemiološke službe.
- Na ulazu u vrtić neophodno je postaviti dozatore s dezinficijensom za dezinfekciju ruku odraslih (djeca predškolske dobi ne dezinficiraju ruke već se pojačano provodi pranje ruku sapunom i vodom).

PROVEDBA POSEBNIH ZDRAVSTEVNIH MJERA U USTANOVI

1. MJERENJE TEMPERATURE I PRAĆENJE POJAVE SIMPTOMA

- **DNEVNO MJERENJE TEMPERATURE**
- Svi zaposlenici i imaju obavezu mjeriti tjelesnu temperaturu svaki dan prije dolaska na posao
- **Pri ulasku u garderobu /izlasku iz garderobe svaki zaposlenik ima obavezu:**
- Izmjeriti tjelesnu temperatura beskontaktnim toplomjerom Kod zaposlenika s povišenom temperaturom izmjerenom beskontaktnim toplomjerom (37,2oC i veća) , preporuča se ponoviti mjerenje standardnim toplomjerom pod pazuhom te se o povećanoj temperaturi zaključuje temeljem rezultata mjerenja pod pazuhom.
- U slučaju povećane tjelesne temperature ne smiju dolaziti na posao već se javljaju telefonom ravnateljici i izabranom liječniku obiteljske medicine. S temperaturom, respiratornim simptomima i drugim simptomima zarazne bolesti nije dozvoljeno raditi, brinuti se o djeci, niti dolaziti u prostor poslodavca odnosno ustanove, što je i inače nužno u radu ovakvih ustanova.
- Zaposlenici kojima se povisi tjelesna temperaturom i/ili se pojave respiratorni problemi odmah napuštaju radna mjesta (prethodno obavještavaju ravnatelja o ovoj činjenici), te se javljaju telefonom svom izabranom liječniku koji ih upućuje na testiranje.
- Zaposlenici **DNEVNO** unose u **EVIDENCIJSKU KNJIGU** vrijednosti izmjerene tjelesne temperature
- Evidencijske knjige nalazit će se u sobi za odgojitelje

2. POSTUPANJE U SLUČAJU SUMNJE NA ZARAZU

- U slučaju sumnje na kontakt djelatnika sa zaraženim ili oboljelim od COVID-19 ili drugog razloga za sumnju da se kod djelatnika radi o zarazi COVID-19, kod povišene tjelesne temperature i/ili respiratornih simptoma (kašalj i tekuće disanja-kratak dah), djelatnik odmah:
- Obavezno i hitno telefonsko obavješćivanje liječnika koje provodi ravnateljica ustanove u slučaju sumnje na COVID-19 kod zaposlenika ili djece
- Ukoliko takva sumnja postoji u obitelji roditelj/skrbnik ima obavezu hitno telefonom obavijestiti ravnatelja

Ravnateljica :

- Odmah telefonom obavještava nadležnog epidemiologa
- Žurno obavještava nadležnog epidemiologa u slučaju grupiranja sumnje ili zaraze covid-19 (2 i više djelatnika i/ili djece sa sumnjom iz iste skupine/ zgrade i sl.).
- U slučaju saznanja za mogućeg prenositelja/mogući izvor infekcije svaki zaposlenik dužan je odmah obavijestiti ravnatelja.

- Ako djeca razviju simptome koji ukazuju na COVID infekcije tijekom boravka u ustanovi, zdravstveni voditelj odmah obavještavaju roditelje, koji u najkraćem roku moraju doći po dijete.

Protokolarnih preporuka dužni su se pridržavati svi zaposlenici vrtića prema područjima svog djelovanja.

PROTOKOLI POSTUPANJA ZA RODITELJE

PROTOKOL DOLASKA U VRTIĆ

U vrtić roditelj treba (i može) dovesti potpuno zdravo dijete. Prije dolaska u dječji vrtić sebi i svojim bliskim kontaktima (posebice djetetu) **OBAVEZNO** izmjeriti tjelesnu temperaturu.

U slučaju povišene tjelesne temperature ne smiju dovesti dijete u ustanovu već se javljaju telefonom ravnateljici ustanove i odmah kontaktiraju izabranog pedijatra radi odluke o testiranju i liječenju djeteta. Djeca sa znakovima drugih zaraznih bolesti također ne dolaze u ustanovu.

PRATNJA DJECE

- Kada je god moguće, u pratnji pojedinog djeteta uvijek je ista osoba ili se izmjenjuju dvije odrasle osobe.
- Kada god je moguće, u pratnji djeteta treba biti odrasla osoba koja živi u istom kućanstvu s djetetom

PRIMOPREDAJA DJECE

Roditelji/skrbnici dovode i odvođe djecu u vrtić sljedeći način:

- Roditelj ulazi u prethodnik vrtića s maskom na licu. Pozvoni, pričekava da dođe odgojiteljica i da preuzme dijete, te joj preda bilježnicu ili evidencijsku listu sa izmjerenom temperaturom djeteta za taj dan. Tako i kada dolazi po dijete (temperatura se ne mjeri).
- **Roditelji ne ulaze u ustanovu osim u krajnjoj nuždi.**
- Ukoliko dva roditelja s djecom dođu na isti ulaz trebaju zadržati distancu od 2 metra jedan od drugog.
- **U slučaju promjeni zdravstvenog statusa djeteta tijekom boravka u vrtiću,** roditelj će reagirati na najbrži mogući način (u skladu s poslom koji obavlja) kako bi preuzeo dijete. Do tog trenutka odgojiteljica, ravnateljica će izdvojiti dijete i skrbiti o djetetu na najbolji mogući način.
- U određenim slučajevima koji zahtijevaju duži razgovor roditelj može zatražiti da vas određena odgojiteljica nazove na mobitel (što će odgojiteljica učiniti u najkraćem mogućem roku).

Molim odgojiteljice, ostalo osoblje vrtića i roditelje da se svi zajedno pridržavamo navedenih uputa, kako bi zajedničkim snagama i vlastitom odgovornošću spriječili mogućnost pojave zaraze zbog naših propusta.

6. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Svjedoci smo činjenice da dijete većinu svoga dana provodi u vrtiću. Dječji vrtić sve više predstavlja djetetov životni prostor, a to znači da dijete živi, uči, raste, razvija se i odgaja u institucijskom kontekstu. Smatra se da razumijevanje odgojno – obrazovne prakse nije moguće postići promatranjem samo određenih dimenzija konteksta, već da se sve dimenzije moraju promatrati interaktivno, jer je i njihova pojavnost takve prirode.

Dijete kroz igru samostalno uči na prirodan način pri čemu nema straha od neuspjeha, niti rizika. Igra, istraživanje i učenje su glavne aktivnosti djeteta rane i predškolske dobi. Dijete putem tih aktivnosti upoznaje i razumijeva stvarnost koja ga okružuje.

U planiranju rada Dječjeg vrtića Ivankovo, polazište nam je dijete, njegove razvojne potrebe, interesi i želje. Cilj nam je: očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta, poticanje cjelovitog razvoja svih njegovih funkcija, sposobnosti i mogućnosti u skladu sa suvremenim znanstvenim spoznajama, zakonitostima djetetova razvoja i njegovim stvarnim mogućnostima, pridonijeti povoljnom cjelovitom razvoju osobnosti djeteta i kvaliteti njegova života, a osobito poticati stvaralačke mogućnosti kao (*prema Programskom usmjerenju, 1991.*):

- Znatiželjan, aktivan, stvaralački odnos prema okolini,
- Cjeloviti oblici opažanja i imaginacije,
- Razvoj govora te osnovnih oblika ljudskog komuniciranja,
- Razvoj društvenosti, suosjećajnosti i samokontrole,
- Senzibilnost za glazbu, poetsku riječ, različite oblike umjetničkog izražavanja i drugo

Posebna pozornost izvan obiteljskim odgojem posvetit će se razvoju pozitivnih društvenih odnosa, osobinama dobrog obiteljskog odgoja, stvaranju prisnosti i pozitivne emocionalne klime, slobodi komunikacije te trajnosti veze s odraslima i drugom djecom.

Zadaća nam je orijentirati se na podizanje kvalitete cjelokupnog odgojno obrazovnog procesa čiji će nositelji biti: ravnateljica, pedagog i odgojiteljice.

Strategija:

Provoditi sustav zajedničkih diskusija i refleksija, organiziranih u optimalnoj vremenskoj dinamici, na kojima će se planirati i analizirati kvalitativni pomaci u :

- pozornom proučavanju konteksta i procjeni dosegnute razine unapređivanja odgojno obrazovnog procesa
- djelotvornom i fleksibilnom planiranju promjena i poboljšanja kvalitete življenja u vrtiću
- promatranje i mjerenje promjena – osnovni kriterij valorizacije: kako se izazvana promjena očituje na kvalitetu življenja djeteta u vrtiću
- donošenje zaključaka u vezi s postavljenim ciljevima (ili hipotezama)

Sadržaji pojedinih programa, stručno–pedagoški rad s djecom, broj obroka, dnevni odmor, aktivnosti djece, prilagođavaju se važećim normativima u Republici Hrvatskoj te Programskom usmjerenju i naputcima Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

U provođenju programa u Dječjem vrtiću posebno će se raditi na razvoju i poticanju plemenitosti, ljubavi i emocionalne topline kod djece. Radom će se zadovoljiti potrebe uzajamnosti i kvalitetne komunikacije koja se ostvaruje osjetljivošću i aktivnim odnosom odraslog spram djeteta.

U kvalitetnoj poticajnoj okolini, punoj emocionalne topline, dijete može razvijati različite vrste djelatnosti i aktivnosti (*prema Programskom usmjerenju, 1991.*):

- životno-praktične i radne,
- raznovrsne aktivnosti
- društveno-zabavno druženje djece i odraslih kroz svečanosti, priredbe i sl.,
- umjetničke
- raznovrsno izražavanje i stvaranje,
- istraživačko-spoznajne,
- specifične aktivnosti kretanjem.

Osnovna je uloga vrtića u odgoju predškolskog djeteta da pridonosi povoljnom cjelovitom razvoju osobnosti djeteta i kvaliteti njegova života. Opći, otvoren i fleksibilno postavljen program djetetova odgoja kojim se svakom djetetu, u pravilu, moraju osigurati povoljni uvjeti za razvoj i zadovoljavanje:

- osnovnih tjelesnih potreba i čuvanje djetetova života i zdravlja,
- potrebe za sigurnošću, nježnošću i ljubavlju roditelja i odgojitelja,
- potreba za raznolikim poticajima, bogatom i fleksibilno organiziranom okolinom,
- potreba za uzajamnom komunikacijom koja pretpostavlja osjetljiv i aktivan odnos odraslog spram djeteta.

6.1. Ciljevi programa

Globalni cilj za ovu pedagošku godinu je odgojno obrazovni rad organizirati u skladu sa suvremenom pedagoškom praksom, uskladiti ju s novim Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

U središte postaviti vrijednosti, načela i ciljeve, a ne sadržaje odgoja i obrazovanja. Orijentirati se na ključne kompetencije, otvorenost prema van, te uspostavljanje suradničkih odnosa odgojitelja s obiteljima djece, drugim vrtićima i ostalim relevantnim institucijama te povezivanje sa stručnjacima i svim važnim tijelima lokalne zajednice.

6.2. Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit

- Subjektivni osjećaj; biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro
- razvoj motoričkih vještina
- usvajanje higijenskih, prehrambenih i kretnih navika kao preduvjeta zdravlja
- uživanje u različitim interakcijama i aktivnostima
- otvorenost djeteta prema svijetu oko sebe i novim iskustvima
- smirenost (odsutnost osjećaja ugroženosti, nemira, zabrinutosti)
- samo prihvaćanje djeteta ,ne potiskivanje emocija, samopoštovanje i samosvijest djeteta
- sposobnost privremene odgode zadovoljavanja svojih potreba
- razvoj identiteta djeteta (osobnog i socijalnog)
- spremnost djeteta na donošenje odluka koje se odnose na njegove aktivnosti
- razvoj samostalnosti mišljenja i djelovanja
- procjenjivanje mogućih posljedica svojih akcija i njihova ostvarenja
- inicijativnost i inovativnost djeteta
- samo iniciranje i samoorganiziranje vlastitih aktivnosti i postignuća.

6.3. Obrazovna dobrobit

- radoznalost i inicijativnost djeteta
- kreativnost, stvaralački potencijal djeteta
- percepcija sebe kao osobe koja može i voli učiti
- otkrivanje radosti i korisnosti učenja
- propitivanje sposobnosti djeteta vlastitih ideja i teorija (meta kognitivne sposobnosti djeteta, stvaranje i zastupanje novih ideja)
- argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja
- identifikacija različitih izvora učenja i njihovu primjena
- idejna izrada i vođenje projekata (djetetovih i onih potaknutih od odgojitelja)
- visoku uključenost djeteta u odgojno-obrazovne aktivnosti osvještavanje procesa
- samoprocjena djeteta u području učenja
- uspješno interpersonalno (socijalno) funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija

6.4. Socijalna dobrobit

- razumijevanje i prihvaćanje drugih i njihovih različitosti proizašlih iz vjerskih, rasnih, nacionalnih, kulturoloških i drugih različitosti ili posebnih potreba
- usklađenost s obrascima, zahtjevima socijalne grupe/zajednice s pravilima i normama
- uspostavljanje, razvijanje i održavanje kvalitetnih odnosa djeteta s drugom djecom i odraslima
- aktivno sudjelovanje, pregovaranje i konstruktivno rješavanje konfliktnih situacija

- zajedničko, usklađeno djelovanje djeteta s drugima djecom i odraslima
- etičnost, solidarnost i tolerancija djeteta u komunikaciji drugima
- fleksibilnost i adaptabilnost djeteta novim, promjenjivim situacijama i okolnostima
- percepcija sebe kao važnog dijela zajednice/okruženja ,osjećaj prihvaćenosti i pripadanja
- stvaranje mogućnosti pružanja doprinosa zajednici
- odgovorno ponašanje djeteta prema sebi i drugima.

Cilj programa je djetetu od dvije godine do polaska u školu osigurati okruženje u kojem će ono maksimalno razviti sve svoje osobne potencijale, zadovoljiti aktualne interese i time steći znanja, vještine i navike koje će mu omogućiti uspješnu prilagodbu na nove uvjete života, rasta i razvoja u osnovnoškolskoj sredini. Okruženje kao niz materijalnih i komunikacijskih čimbenika organizirat će se tako da potiču i reguliraju djetetov psihički razvoj, te da utječe na formiranje njegove osobnosti i njegovih socijalnih stavova i vještina. Znanja, vještine i navike koje težimo da djeca usvoje u skladu su sa karakteristikama dobi i osobnim karakteristikama, a u cilju stjecanja sigurnosti za nesmetano usvajanje školskog programa.

Jasni kratkoročni i dugoročni ciljevi su osnova za izbor sadržaja i metoda rada.

Odgojno-obrazovni ciljevi usmjereni su prema razvijanju osobnosti djeteta i prema njihovom uklapanju u društvenu sredinu.

6.5. Kvalitetno prostorno i materijalno okruženje vrtića

Kvalitetno prostorno i materijalno okruženje vrtića je esencijalni izvor učenja djece.

Djeca uče aktivno istražujući, čineći, te surađujući s drugom djecom i odraslima

Naglasak je na stvaranju prostorno materijalnog okruženja za učenje koje je integrirano-holističko (pa se aktivnosti ne dijele prema metodičkim ni razvojnim područjima)

Organiziranje prostorno materijalnog okruženja vrtića uključuje bogatstvo materijala i promišljen izbor materijala za djecu koji:

- potiču na otkrivanje i rješavanje problema
- omogućuju postavljanje hipoteza, istraživanje, eksperimentiranje i konstruiranje znanja i razumijevanje

Raznovrsnost, raznolikost i stalna dostupnost materijala promoviraju neovisnost i autonomiju učenja djece. Sadržajno bogatstvo materijala djeci različitih interesa i različitih razvojnih mogućnosti pružaju različite izbore. Poticajno okruženje vrtića djetetu omogućuje svakidašnje stupanje u interakcije s različitim sadržajima učenja koji imaju istraživački karakter.

7. RAZVOJNE ZADAĆE DJECE, SADRŽAJI I AKTIVNOSTI

7.1. Razvojne zadaće i sadržaji

7.1.1. Prva i druga godina života

TJELESNI I PSIHOMOTORNI RAZVOJ:

a) Puzanje i prohodavanje djeteta

- Motiviranje i poticanje djeteta za sve oblike kretanja
- Rad na jačanju mišića nogu, karličnog pojasa, ramenog pojasa i ruku.

b) Razvijanje sposobnosti ravnoteže

- Razvijanje sposobnosti ravnoteže kod sjedenja, stajanja, ustajanja, spuštanja iz stojećeg u sjedeći položaj, samostalnog kretanja.

c) Razvijanje pravilnog držanja tijela i koordinacije pokreta

- Razvijanje pravilnosti držanja tijela u položajima sjedenja i stajanja, kod kretanja.
- Razvijati sposobnosti razvijanja koordinacije pokreta ruku i nogu, cijeloga tijela.

d) Razvijanje sposobnosti manipulacije šakom i prstima šake

- Rad na razvijanju sposobnosti manipulacije obje šake, jednom šakom.
- Rad na razvijanju mišića šake i prstiju
- Rad na razvijanju sposobnosti manipulacije svim prstima istovremeno, manipulacije palcem u opoziciji.

SOCIO – EMOCIONALNI RAZVOJ LIČNOSTI:

a) Utjecaj na razvoj emocionalne stabilnosti djeteta

- Stvaranje uvjeta koji omogućuju izražavanje osobnosti djeteta
- Uočavanje i uvažavanje potreba djeteta
- Pozitivno potkrepljivanje samoinicijativnosti djeteta, utjecati na razvijanje osjećaja samopouzdanja
- Omogućavati samostalnost djeteta u odlučivanju i trajanju određene aktivnosti prema njegovim osobnim potrebama
- Verbalno i neposredno praktično upućivanje djeteta na uzajamni utjecaj njega na okolinu i obrnuto

b) Utjecaj na razvijanje osjećaja sigurnosti i emocionalne prihvaćenosti kod djeteta - početak socijalizacije djeteta

- Ostvarivanje neposrednog tjelesnog kontakta s djetetom
- Ostvarivanje čestog posrednog kontakta s djetetom kroz igru i druge aktivnosti, prema njegovim osobnim potrebama

- Verbalno praćenje svih događaja u okruženju djeteta
  - Poticati i stvarati uvjete za međusobnu komunikaciju i suradnju s djecom
  - Ostvarivati kvalitetnu komunikaciju i suradnju odgojitelj – dijete – roditelj
- c) Razvijanje spoznaje o osnovnim pojmovima važnim za djetetove socijalne odnose
- Korištenje i elaboriranje pojmova koji označavaju članove i odnose članova djetetove obiteljske sredine
  - Korištenje pojmova koji označavaju emocionalna stanja ljudi i njima odgovarajuća ponašanja
  - Neposredno praktično korištenje kvalitativnih kategorija ponašanja – dobar – loš

SPOZNAJNI RAZVOJ

- a) Rad na spoznajnom razvoju u funkciji brige za sebe
- Razvijanje spoznaje o potrebi održavanja osobne higijene
  - Neposredno praktično upoznavanje sredstava za osobnu higijenu
  - Provođenje radnji kod održavanja osobne higijene
- b) Razvijanje navika, sposobnosti i spoznaje o svrsi pribora za (samostalno) hranjenje
- Neposredno praktično upoznavanje predmeta koji se koriste kod hranjenja djeteta
  - Praktične radnje samostalnog hranjenja
- c) Razvijanje spoznaje o karakteristikama predmeta iz neposredne okoline
- Neposredno praktično ukazivanje i imenovanje karakteristika predmeta koji mogu biti izvor opasnosti
  - Rad na razvijanju spoznaje o posljedicama
  - Rad na spoznaji karakteristika i funkcije drugih predmeta u djetetovom neposrednom okruženju
- d) Razvijanje intelektualnih sposobnosti
- Razvijanje sposobnosti percepcije razlikovanja
  - Opažanje karakteristika prirodnih pojava, odnosa predmeta i pojava, karakteristika biljnog i životinjskog svijeta
- e) Razvijanje sposobnosti kombiniranja predmeta
- Prema veličini, obliku, kakvoći materijala
- f) Razvijanje spoznaje o dvosložnim uzročno – posljedičnim odnosima
- Među predmetima, prirodnim pojavama
  - Čovjekovog ponašanja i elemenata prirodnog i materijalnog okruženja

GOVOR, KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE I STVARALAŠTVO

- a) Govorom praćenje neverbalne i poticanje verbalne komunikacije djeteta
- U dvočlanoj komunikaciji dijete – odgojitelj i dijete – dijete i u višečlanoj komunikaciji
  - Korištenje gramatički pravilnim književnim jezikom
- b) Podržavanje i proširivanje postojećeg glasanja i govora djeteta pravilnim modelom
- Razumljivo ponavljanje djetetovog izgovora glasa, slogova i riječi

- Proširivanje djetetovog "telegrafskog" izraza od dvije riječi u rečenicu jednostavne strukture
- c) Razvijanje sposobnosti korištenja usvojenih riječi u novim situacijama
- Korištenje novih riječi u kontekstima neposrednog zbivanja
  - Korištenje novih riječi u kontekstima slikovne i literarne prezentacije zbivanja i zamišljenih situacija
- d) Razvijanje receptivnog govora i slušne osjetljivosti
- Verbalno postavljanje zahtjeva za izvršavanje jednostavnih radnji
  - Postavljanje jednostavnih pitanja
  - Slušanje različitih glasova, šumova i tonova, instrumentalne glazbe, jednostavne melodije i ritma
  - Pričanje i razgovor o ispričanom
  - Pjevanje jednostavnih pjesmica
  - Izvođenje različitih kombinacija suglasnika i samoglasnika

Aktivnosti:

a) Aktivnosti za razvijanje motorike nogu

- Puzanje
- Kretanje uz pridržavanje sa obje ruke i sa jednom rukom.
- Samostalno hodanje
- Dodavanje, donošenje, prenošenje
- Trčanje i prekoračivanje prepreka

b) Aktivnosti za razvijanje sposobnosti ravnoteže

- Stajanje uz pridržavanje i bez pridržavanja
- Ustajanje iz sjedećeg položaja i spuštanje iz stojećeg sa i bez oslonca
- Hodanje po blago kosoj podlozi
- Kretanje preko između, ispod i između prepreka

c) Aktivnosti za razvijanje sposobnosti koordinacije pokreta

- Bacanje predmeta s obje ruke
- Svladavanje prepreka
- Penjanje na niske predmete
- Vučenje, nošenje predmeta

d) Aktivnosti za razvijanje sposobnosti manipulacije rukama

- Guranje predmeta s obje ruke
- Dodavanje s obje i jednom rukom
- Premještanje predmeta u kretanju
- Hvatanje predmeta s obje ruke
- Aktivnosti s pokretima miješanja, listanja, trganja, sakupljanja sitnih predmeta, stiskanja gumenih i spužvastih materijala, voljno ispuštanje predmeta.

SOCIOEMOCIONALNI RAZVOJ I RAZVOJ LIČNOSTI

- Slobodan izbor različitih sadržaja i aktivnosti

- Razvijanje igre na slobodan i spontani izbor djeteta
- Organizacija prostora i materijalnih uvjeta za slobodnu i spontanu igru
- Igre za upoznavanje prostora skupine i igračaka
- Razne igre oponašanja: mama, tata, djeca, socijalni odnosi u obitelji, izražavanje emocija

SPOZNAJNI RAZVOJ

a) Aktivnosti u području osamostaljivanja djeteta u brizi za sebe

- Aktivnosti održavanja osobne higijene
- Aktivnosti odijevanja, obuvanja, svlačenja i oblačenja s imenovanjem osobnih predmeta
- Aktivnosti hranjenja i upoznavanja pribora za jelo

b) Didaktičke aktivnosti

- Aktivnosti izražavanja osobina predmeta, uspoređivanja, kombiniranja, upoznavanja karakteristika prirodnih materijala, spoznavanja jednostavne uzročno – posljedične veze

Sadržaji

- Dohvaćanje igračaka i predmeta na malom rastojanju, na većem rastojanju od dohvata ruke, iza djeteta, ispred djeteta, iznad djeteta.
- Dodavanje i donošenje igračaka i predmeta na maloj udaljenosti od nekoliko koraka
- Puzanje i provlačenje ispod stola, stolice
- Hodanje oko stola, stolice, odgojitelja i drugih predmeta
- Prelaženje preko niskih prepreka, praga, niskih klupica
- Ispuštanje i bacanje lopte i loptice
- Gužvanje, listanje kidanje papira, vune, tkanine, spužve
- Oponašanje glasanje životinja, zvukova koje proizvode odgojitelji
- Oponašanje zvuka vjetra, šuštanje lišća, kiše
- Razgledavanje slika, slikovnica, odjeće, životinja, biljaka, tematskih cjelina.
- Slušanje vokalne i instrumentalne glazbe
- Igre umetaljkama, umetanje, vađenje, otvaranje, zatvaranje.
- Igre skrivanja: lice, ruke, tijelo, predmet, zvučne igračke
- Igre pijeskom: kopanje, sipanje, oblikovanje, otiskivanje
- igre građenja i kombiniranja: kockama, čašama
- eksperimentalne igre s vodom i prirodnim materijalima
- upoznavanje kućanskih aparata i načina njihovih funkcija

7.1.2. Treća godina života

TJELESNI I PSIHOMOTORNI RAZVOJ

a) Razvijanje sposobnosti ravnoteže i pravilnog držanja tijela

- Utjecaj na razvijanje pravilnosti u držanju tijela u statičnom položaju, kod kretanja, kod svladavanja različitih prepreka, nošenje predmeta, kod skakanja u mjestu
- b) Razvijanje motoričkih sposobnosti ruku i nogu
- Rad na jačanju mišića nogu i karličnog pojasa, ramenog pojasa i mišića ruku
  - Rad na razvijanju sposobnosti manipulacije u obje ruke, u jednoj ruci; sposobnost ritmičkih pokreta nogu, simultanih pokreta rukama
- c) Razvijanje motoričkih sposobnosti stopala
- Rad na razvijanju funkcije zgloba
  - Rad na razvijanju pravilnosti stopala
- d) Razvijanje sposobnosti koordinacije pokreta
- Rad na razvijanju sposobnosti koordinacije pokreta kod svih vrsta kretanja, pokreta ruku, nogu, koordiniranost kod ritmičkih aktivnosti

SOCIO – EMOCIONALNI RAZVOJ

- a) Utjecaj na razvoj emocionalne stabilnosti djeteta
- Ostvarivanje metodičkog pristupa u radu s djetetom
  - Uočavanje i uvažavanje potrebe djeteta
  - Pozitivno potkrepljenje spontanog i adekvatnog ponašanja djeteta u cilju razvijanja osjećaja prihvaćenosti i emocionalne sigurnosti
  - Potkrepljivanje samoinicijativnosti djeteta u cilju razvoja osjećaja samopouzdanja i kompetentnosti kod djece
  - Omogućavanje samostalnosti djeteta u odlučivanju o trajanju određene aktivnosti prema njegovim individualnim potrebama
- b) Razvijanje spoznaje o karakteristikama socijalnih odnosa relevantnih za dijete
- Razvijanje spoznaje o uzrocima i karakteristikama ponašanja ljudi kod osnovnih emocionalnih stanja (tuga, radost, strah, ljutnja)
  - Razvijanje spoznaje o karakteristikama komunikacije i pravilima komunikacije
  - Razvijanje spoznaje o karakteristikama obiteljskih odnosa i njihovim članovima
- c) Utjecaj na socijalizaciju djeteta
- Upotpunjavanje emocionalnog kontakta tjelesnim kontaktom s djetetom
  - Ostvarivanje kontinuiranog kontakta s djetetom kroz sve aktivnosti
  - Razvijanje višeslojne grupne dinamike
  - Omogućavanje uspostavljanja i razvijanja pravilnog ritma dnevnih aktivnosti djeteta, te ritma sna i hranjenja

SPOZNAJNI RAZVOJ

- a) Spoznajni razvoj u funkciji socijalizacije djeteta
- Razvijanje spoznaje o funkciji i karakteristikama pribora za održavanje osobne higijene i načinu korištenja
- b) Razvijanje spoznaje o svrsi brige za sebe s aspekta osobne sigurnosti i brige za uže prostorno okruženje
- Razvijanje spoznaje o specifičnim karakteristikama i funkciji predmeta u djetetovu prostornom okruženju bitnim za njegovu sigurnost

- Razvijanje spoznaje o pravilima ponašanja na ulici s aspekta djetetove osobne sigurnosti
  - Razvijanje spoznaje o načinu brige za osobne stvari i prostorno okruženje sobe dnevnog boravka i dvorišta vrtića
- c) Razvijanje sposobnosti zaključivanja u dvosložnim odnosima i spoznaje o karakteristikama uzročno – posljedičnih odnosa predmeta i pojava
- Razvijanje spoznaje o količinskim i dužinskim odnosima i odnosima oblika i kakvoće materijala
  - Razvijanje spoznaje o mogućnostima manipulacije objektom u odnosu na njegove karakteristike
  - Razvijanje spoznaje o osnovnim karakteristikama utjecaja prirodnog okruženja na čovjeka i obrnuto
- d) Razvijanje sposobnosti izvođenja jednostavnih generalizacija
- Razvijanje sposobnosti izvođenja jednostavnih generalizacija prema osnovnim karakteristikama predmeta (obliku, veličini, kakvoći materijala), prema mogućnostima manipuliranja predmetima i njihovoj funkciji, o uzročno posljedičnim odnosima među predmetima

GOVOR, KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE I STVARALAŠTVO

- a) Razvijanje ekspresivnog govora
- Verbaliziranje događanja u djetetovu okruženju, neverbalne djetetove komunikacije, imenovanjem i opisivanjem predmeta, slika, pojava, događanja
  - Podržavanje i proširivanje djetetova samoinicijativnog verbaliziranja po sjećanju
- b) Razvijanje receptivnog govora
- Postavljanje zahtjeva za izvršavanje dvosložnih naloga, zahtjeva za prepričavanje priče, slikovnice, događanja
  - Postavljanje pitanja : što je to, zašto je to
  - Korištenje novo naučenih riječi u redovitoj komunikaciji
- c) Razvijanje slušne osjetljivosti
- Pričanje priče s variranom jačinom glasa
  - Slušanje različitih izvora zvukova
  - Igre s pjevanjem
- d) Razvijanje različitih oblika kreativnog izražavanja i stvaranja
- Upoznavanje s različitim likovnim materijalima
  - Likovni izraz olovkom, kredom, temperom, glinom, trganje papira, vune, tkanine
  - Razvijanje smisla za lijepo

TJELESNI I PSIHMOTORNI RAZVOJ

- a) Aktivnosti za razvijanje sposobnosti ravnoteže
- Aktivnost kretanja po suženoj površini, po pravoj crti, po neravnoj podlozi, po kosoj podlozi
- b) Aktivnosti za razvijanje motoričkih sposobnosti ruku i nogu
- Vježbe jačanja mišića nogu i karličnog pojasa, mišića ruku i ramenog pojasa

- Vježbe kretanja s izmjenama pravca
  - Aktivnost šutiranja, skakanja, bacanja, hvatanja, guranja i vučenja.
- c) Aktivnosti za razvijanje motoričkih sposobnosti šake i prstiju
- Aktivnosti šaranja, crtanja.
  - Aktivnosti s pokretima miješanja, stiskanja, gnječenja šakama i prstima šake
  - Aktivnosti sakupljanja i nizanja sitnih predmeta, savijanja i trganja papira
- d) Aktivnosti za razbijanje sposobnosti koordinacije pokreta
- Aktivnosti koordinacije pokreta cijelog tijela u različitim oblicima kretanja
  - Aktivnosti koordinacije pokreta ruku, nogu, hranjenja, oblačenja
- e) Aktivnosti za razvijanje motoričkih sposobnosti stopala i prstiju stopala
- Aktivnosti hodanja po prstima i petama, skakutanja, kretanja po neravnoj podlozi
  - Hvatanje predmeta prstima nogu

SOCIO – EMOCIONALNI RAZVOJ

- Slobodan izbor različitih sadržaja i aktivnosti
- Razvijanje igre na slobodan i spontan izbor djeteta
- Organizacija prostora i materijalnih uvjeta za slobodnu i spontanu igru
- Igre za upoznavanje: igračaka i prostora skupine, sanitarnog čvora, igrališta
- Praktične radne aktivnosti
- Aktivnosti opažanja, suradnja, izražavanje emocija, različita emocionalna stanja
- Aktivnosti upoznavanja i elaboriranja socijalnih odnosa sa aspekta emocija i uzročno posljedičnih odnosa emocionalnog stanja i ponašanja ljudi
- Didaktičke aktivnosti opažanja i pojmovnog označavanja karakteristika predmeta, pojava i ponašanja
- Igre oponašanja
- Igre sa natjecateljskim elementima
- Životno radne aktivnosti u okviru međusobne suradnje

SPOZNAJNI RAZVOJ

a) Intelektualne aktivnosti: Aktivnosti u području brige za sebe i okolinu

- Aktivnosti održavanja osobne higijene, samostalnog hranjenja i upoznavanja namirnica i pravilnosti u prehrani
- Aktivnosti brige za osobne stvari i predmete unutaršnjeg prostora boravka djece
- Aktivnosti upoznavanja vanjskog prostora i snalaženja u vanjskom prostoru boravka djeteta s aspekta njegove osobne sigurnosti

b) Didaktičke aktivnosti

- Aktivnosti opažanja i pojmovnog označavanja karakteristika predmeta, pojava i ponašanja
- Aktivnosti uspoređivanja predmeta, pojava i ponašanja prema njihovim osnovnim obilježjima

- Aktivnosti kombiniranja i eksperimentiranja, operiranja s jednostavnim veličinskim odnosima, izvođenja generalizacija, zaključivanja u jednostavnim uzročno – posljedičnim odnosima

Sadržaji

- igre hodanja po pravocrtno ili u krug postavljenom užetu
- igre hodanja i trčanja s obilaženjem prepreka
- Igre oponašanja
- Igre u kolu uz pjesmu i melodije jednostavnog ritma
- Penjanje uz stepenice i silaženje
- Igre sakupljanja
- Igre savijanja, listanja, kidanja
- Igre oblačenja i svlačenja lutke
- Prepoznavanje na slici
- Igre s pjevanjem, brojalice, brzalice, priče recitacije
- Prigodni razgovori
- Igre umetaljkama, klasifikacije, lottima, građenja
- Eksperimentalne igre
- Igre oponašanja, promatranja

7.1.3. Četvrta godina života

TJELESNI I PSIHOMOTORNI RAZVOJ

a) Razvijanje sposobnosti koordinacije pokreta

- Razvijanje sposobnosti koordinacije pokreta ruku, nogu i cijelog tijela kod različitih oblika kretanja
- Razvijanje koordinacije pokreta prema modelu i u statičnom položaju

b) Razvijanje sposobnosti ravnoteže

- Razvijanje sposobnosti ravnoteže tijela kod različitih oblika kretanja, kod svladavanja prepreka, kod nošenja predmeta, kod različitih oblika skakanja

c) Razvijanje motoričkih sposobnosti nogu, stopala, prstiju stopala ; ruku, šake, prstiju šake

- Jačanje mišića nogu i ruku
- Razvijanje funkcije zgloba nogu i ruku
- Razvijanje ritmičnih pokreta ruku, nogu
- Razvijanje sposobnosti manipulacije nožnim i ručnim prstima

SOCIO – EMOCIONALNI RAZVOJ

a) Utjecaj na razvijanje emocionalne stabilnosti (samopouzdanje i samo prihvaćanje)

- Uočavanje i uvažavanje osnovnih i specifičnih potreba djeteta
- Pozitivno potkrepljivanje spontanog ponašanja djeteta u cilju razvijanja osjećaja prihvaćenosti i emocionalne sigurnosti

- Omogućavanje samostalnosti djeteta u odlučivanju i vođenju aktivnosti u cilju razvijanja osjećaja individualne odgovornosti
- Upućivanje djeteta na specifičnosti njegovog utjecaja na okolinu i obrnuto, u cilju razvijanja svijesti o njegovoj osobnoj poziciji u socijalnoj sredini

b) Utjecaj na razvijanje socijalizacije djeteta

- Češći tjelesni kontakti s djetetom, kao kompetentnog ukupnog odnosa odgojitelj – dijete
- Ostvarivanje kontinuiranog posrednog kontakta s djetetom kroz sve aktivnosti
- Ostvarivanje uvjeta za međusobnu komunikaciju i suradnju djece, razvijanje svijesti o efektima socijalnih događanja u djetetovu okruženju
- Ostvarivanje kvalitetnih suradničkih odnosa odgojitelj – dijete – roditelj

c) Razvijanje spoznaje o elementima brige za sebe i okolinu i pravilnosti prehrane

- Razvijanje spoznaje i navika u području osobne higijene i zdravstvene preventive, u području brige za osobne stvari, unutarnji i vanjski prostor boravka
- Razvijanje spoznaje i navika u području korištenja prehrambenih namirnica s aspekta zdrave prehrane

d) Razvijanje spoznaje o elementima socijalnih osobina bitnih za djetetovu komunikaciju sa socijalnom sredinom

- Razvijanje spoznaje o socijalnim ulogama članova djetetove uže i šire socijalne sredine
- Razvijanje spoznaje o karakteristikama emocionalnih odnosa članova socijalne sredine i emocionalnim stanjima u specifičnim socijalnim uvjetima
- Razvijanje spoznaje o uzročno – posljedičnim odnosima socijalne situacije i ponašanja čovjeka s aspekta primjerenog i neprimjerenog ponašanja

SPOZNAJNI RAZVOJ

a) Razvijanje sposobnosti opažanja i spoznaje o specifičnim karakteristikama predmeta, pojava i ponašanja

- Razvijanje spoznaje o specifičnim karakteristikama predmeta prema kriteriju oblika, veličine, boje, količine, težine, kakvoće materijala, funkciji
- Razvijanje sposobnosti opažanja specifičnih karakteristika elemenata prirodnog okruženja
- Razvijanje spoznaje i sposobnosti opažanja usporednih odnosa elemenata prirodnog okruženja

b) Razvijanje sposobnosti izvođenja relacija i korelacija u višečlanim i uzročno – posljedičnim odnosima

- Razvijanje sposobnosti zaključivanja u operacijama s količinskim, dužinskim, prostornim i odnosima oblika i boja konkretnih predmeta i pojava
- Razvijanje spoznaje i sposobnosti zaključivanja u području odnosa elemenata prirodnog okruženja; u relacijama čovjeka i njegovog prirodnog okruženja s naglaskom na osnovne aspekte tog odnosa

c) Razvijanje sposobnosti izvođenja i korištenja generalizacija

- Razvijanje sposobnosti izvođenja generalizacija prema specifičnim karakteristikama na funkciju, mogućnost manipuliranja, kombiniranja i općih obilježja

- Razvijanje sposobnosti izvođenja generalizacija po uzročno – posljedičnim odnosima
- Razvijanje sposobnosti divergentnog mišljenja u realnoj situaciji

GOVOR, KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE STVARALAŠTVO

a) Razvijanje receptivnog govora

- Razvijanje receptivnog govora postavljanje konkretnih praktičnih naloga; prepričavanjem zamišljenih događaja ili s vremenskim odmakom
- Razvijanje receptivnog govora kod razgovora i pričanja s glagolskim oblicima prošlog, sadašnjeg i budućeg vremena
- Razvijanje receptivnog govora kod odgovaranja na pitanja

b) Razvijanje ekspresivnog govora

- Razvijanje ekspresivnog govora po sjećanju i zamišljenoj situaciji, po tematskim slikama, korištenjem svih vrsta riječi, s upotrebom svih glagolskih oblika, sa izgovorom specifičnih glasova (dentala c, z, s i palatala š, ž, č, dž, đ, ć)
- Razvijanje upotrebe složenih rečenica ekspresivnog govora

c) Razvijanje slušne osjetljivosti

- Razvijanje slušne osjetljivosti kod različitog izvora zvuka, za različite visine i jačine glasa, za glazbu i ritam

d) Razvijanje kreativnog izražavanja i stvaranja govorom tijela

- Kreativno izražavanje i stvaranje plesom, pantomimom, tjelesnim pokretima u dramskom izrazu

e) Razvijanje likovnog kreativnog izražavanja i stvaranja

- Kreativno izražavanje i stvaranje crtanjem olovkom i sličnim sredstvima, različitim tehnikama slikanja

f) Razvijanje kreativnog izražavanja i stvaranja modeliranjem

- Kreativno izražavanje i stvaranje modeliranjem samo rukama i uz uporabu različitih didaktičkih sredstvima, kalupima, modelirke

g) Razvijanje kreativnog izražavanja i stvaranja kolažom

- Kreativno izražavanje i stvaranje kolažom korištenjem različitih vrsta papira, tkanine, spužve, kore od drveta, lišća

h) Razvijanje kreativnog izražavanja i stvaranja glazbom

- Kreativno izražavanje i stvaranje zvuka na glazbalima i pjevanjem

i) Kreativno izražavanje govorom

- Kreativno izražavanje i stvaranje produciranjem stihova, rimovanjem, priča, različitih glasovnih kombinacija i kombiniranja riječi

j) Razvijanje kreativnog izražavanja konstruiranjem

- Kreativno izražavanje i stvaranje konstruiranjem gotovog didaktičkog materijala

TJELESNI I PSIHOMOTORNI RAZVOJ

a) Aktivnosti za razvijanje sposobnosti koordinacije pokreta

- Aktivnosti koordinacije pokreta u sjedećem i ležećem položaju, u kretanju
- Aktivnosti simultanih pokreta ruku, nogu
- Aktivnosti kretanja preko prepreka, s nošenjem predmeta
- Aktivnosti svlačenja, oblačenja, obuvanja, pranja ruku, lica, zubi

b) Aktivnosti za razvijanje sposobnosti ravnoteže

- Aktivnosti balansiranja na jednoj nozi
- Aktivnosti kretanja po neravnoj, suženoj, koso postavljenoj podlozi

c) Aktivnosti za razvijanje motoričkih sposobnosti ruku i nogu

- Aktivnosti jačanja mišića nogu, ruku, karličnog i ramenog pojasa
- Aktivnosti kretanja u različitim pravcima u odnosu na tijelo s izmjenama pravca kretanja
- Šetnje bez prekida u trajanju od 5 min
- Aktivnosti podizanja i premještanja lakših predmeta

d) Aktivnosti za razvijanje motoričkih sposobnosti šake, stopala, prstiju šake, prstiju stopala

- Aktivnosti jednoručnog bacanja malih predmeta
- Aktivnosti izvođenja pokreta miješanja, bojanja, pisanja, lomljenja, stiskanja mekih predmeta
- Aktivnosti kretanja unatrag, lijevo, desno, na prstima

SOCIO – EMOCIONALNI RAZVOJ

- Slobodan izbor različitih sadržaja i aktivnosti
- Razvijanje igre na spontan i izbor djeteta
- Organizacija prostora i materijalnih uvjeta za slobodnu i spontanu igru
- Životno – radne aktivnosti u okviru međusobne suradnje
- Aktivnosti opažanja, izražavanja emocija
- Igre oponašanja
- Aktivnosti upoznavanja osnovnih pravila komunikacije među ljudima
- Aktivnosti sa natjecateljskim elementima
- Životno radne aktivnosti u okviru suradnje s članovima uže obitelji
- Praktično radne aktivnosti u suradnji sa užom socijalnom sredinom

SPOZNAJNI RAZVOJ

a) Aktivnosti za razvijanje spoznaje o svrsi navika i navika u području brige za sebe i okolinu

- Samostalne i praktične aktivnosti i igre oponašanja u području održavanja osobne higijene, brige za okolinu, pravilne prehrane, pripremanje i posluživanje hrane
- Praktične aktivnosti i eksperimentalne igre u području prilagođavanja čovjeka prirodnom okruženju i korištenju elemenata prirodnog okruženja

b) Aktivnosti za razvijanje specifičnih intelektualnih sposobnosti

- Aktivnosti neposrednog praktičnog opažanja osobina određenog objekta ili pojave

- Aktivnosti za razvijanje komuniciranja i manipuliranja s objektima u odnosu na specifične osobine
- Aktivnosti opažanja osobina biljnog i životinjskog svijeta, prirodnih pojava
- Aktivnosti za razvijanje spoznaje o uzročno – posljedičnom odnosu unutar prirodnih pojava
- Aktivnosti za razvijanje spoznaje o sveukupnom odnosu elemenata prirodnog okruženja uključujući i čovjeka
- Aktivnosti za razvijanje intelektualne sposobnosti operiranja brojčanim i količinskim odnosima
- Aktivnosti za razvijanje sposobnosti prostorne orijentacije i operiranja prostornim odnosima
- Aktivnosti za razvijanje sposobnosti razlikovanja i manipuliranja oblicima

GOVOR, KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE I STVARALAŠTVO

a) Aktivnosti za razvijanje receptivnog govora

- Aktivnosti pričanja i prepričavanja, opažanja, priča i događanja
- Aktivnosti izražavanja naloga i prenošenja usmenih poruka
- Aktivnosti odgovaranja na pitanja
- Aktivnosti s uvođenjem novih riječi i složenijih konstrukcija rečenice

b) Aktivnosti za razvijanje ekspresivnog govora

- Razgovor o aktualnim događanjima u djetetovoj užoj i široj socijalnoj sredini
- Prepričavanje po slikovnici, dijafilmu, slici
- Aktivnosti govorenja s naglaskom na korištenju različitih glagolskih oblika
- Aktivnosti govorenja s upotrebom glasovno složenijih riječi, specifičnih glasova

c) Aktivnosti za razvijanje slušne osjetljivosti

- Aktivnosti govorenja i pjevanja jačinama i visinama ljudskog govora i pjevanja
- Aktivnosti glazbenog pamćenja i reproduciranja
- Aktivnosti izvođenja glazbe sa različitim glazbalima i prepoznavanja zvukova

d) Aktivnosti izražavanja govorom tijela

- Plesne, pantomimske, dramske aktivnosti

e) Aktivnosti likovnog i kreativnog izražavanja i stvaranja

- Aktivnosti crtanja, slikanja, otiskivanja različitim sredstvima
- Aktivnosti modeliranja prema predlošku, rukama, glinamolom, različitim materijalima, kolažom

f) Aktivnosti kreativnog izražavanja i stvaranja glazbom i govorom

- Aktivnost produciranja glazbe na različitim glazbalima
- Aktivnosti scenskog izražavanja
- Aktivnosti pjevanja, produciranja priča

Sadržaji

- Kretanje po pravoj liniji, kretanje po kružnoj liniji, po niskoj gredi, između položenih štapova između užadi

- Kretanje po mekšoj strunjači, neravnoj površini, uz blage kosine u prirodi
- Provlačenje kroz penjalicu, ispod stola, između prirodnih prepreka
- Guranje predmeta nogom, poskakivanje, sunožno, u mjestu, skokovima
- Bacanje loptica i sitnijih predmeta
- Bacanje i hvatanje lopte s jednom i dvije ruke
- Premještanje predmeta različitih oblika, veličina i težina
- Bacanje i hvatanje lopte s jednom i dvije ruke, bacanje lopte u cilj, kotrljanje valjkastih predmeta, penjanje uz pomoć ruku
- Crtanje običnom olovkom, kredom bojanje većom kistom, crtanje štapom u pijesku ili snijegu
- Hodanje na prstima pravolinijski i u krug
- Hodanje po pijesku ili šljunku bosih nogu, hvatanje prstima nogu papir, tkaninu, spužvu
- Priče i tekstovi, recitacije, brojalice
- Lutkarske igre i improvizacije
- Didaktičke i ostale govorne igre
- Igre slušanja
- Prepoznajemo i imenujemo predmete
- Peremo ruke, lice, igramo se sapunom, češljamo se, oblačimo
- Postavljamo i serviramo stol za jelo, namještamo krevet
- Prepoznajemo prometna sredstva
- Imenujemo predmete i njihovu primjenu
- Igre oponašanja
- Igre razgovora
- Igre domišljanja
- Eksperimentalne igre
- Brinemo o biljnom i životinjskom okruženju

7.1.4. Peta godina života

TJELESNI I PSIHOMOTORNI RAZVOJ

a) Razvijanje sposobnosti koordinacije pokreta

- Razvijanje sposobnosti koordinacije pokreta ruku, nogu i cijelog tijela kod različitih oblika kretanja
- Razvijanje koordinacije pokreta prema modelu i u statičnom položaju

b) Razvijanje sposobnosti ravnoteže

- Razvijanje sposobnosti ravnoteže tijela kod različitih oblika kretanja, kod svladavanja prepreka, kod nošenja predmeta, kod različitih oblika skakanja

c) Razvijanje motoričkih sposobnosti nogu, stopala, prstiju stopala ; ruku, šake, prstiju šake

- Jačanje mišića nogu i ruku
- Razvijanje funkcije zglobova nogu i ruku
- Razvijanje ritmičnih pokreta ruku, nogu

- Razvijanje sposobnosti manipulacije nožnim i ručnim prstima

SOCIO – EMOCIONALNI RAZVOJ

a) Utjecaj na razvijanje emocionalne stabilnosti (samopouzdanje i samoprihvatanje)

- Uočavanje i uvažavanje osnovnih i specifičnih potreba djeteta
- Pozitivno potkrepljivanje spontanog ponašanja djeteta u cilju razvijanja osjećaja prihvaćenosti i emocionalne sigurnosti
- Omogućavanje samostalnosti djeteta u odlučivanju i vođenju aktivnosti u cilju razvijanja osjećaja individualne odgovornosti
- Upućivanje djeteta na specifičnosti njegovog utjecaja na okolinu i obrnuto, u cilju razvijanja svijesti o njegovoj osobnoj poziciji u socijalnoj sredini

b) Utjecaj na razvijanje socijalizacije djeteta

- Češći tjelesni kontakti s djetetom, kao kompetentnog ukupnog odnosa odgojitelj – dijete
- Ostvarivanje kontinuiranog posrednog kontakta s djetetom kroz sve aktivnosti
- Ostvarivanje uvjeta za međusobnu komunikaciju i suradnju djece, razvijanje svijesti o efektima socijalnih događanja u djetetovu okruženju
- Ostvarivanje kvalitetnih suradničkih odnosa odgojitelj – dijete – roditelj

c) Razvijanje spoznaje o elementima brige za sebe i okolinu i pravilnosti prehrane

- Razvijanje spoznaje i navika u području osobne higijene i zdravstvene preventive, u području brige za osobne stvari, unutarnji i vanjski prostor boravka
- Razvijanje spoznaje i navika u području korištenja prehrambenih namirnica s aspekta zdrave prehrane

d) Razvijanje spoznaje o elementima socijalnih osobina bitnih za djetetovu komunikaciju sa socijalnom sredinom

- Razvijanje spoznaje o socijalnim ulogama članova djetetove uže i šire socijalne sredine
- Razvijanje spoznaje o karakteristikama emocionalnih odnosa članova socijalne sredine i emocionalnim stanjima u specifičnim socijalnim uvjetima
- Razvijanje spoznaje o uzročno – posljedičnim odnosima socijalne situacije i ponašanja čovjeka s aspekta primjerenog i neprimjerenog ponašanja

f) Razvijanje spoznaje o elementima prirodnog okruženja i njihovim odnosima

- Rad na razvijanju spoznaje o elementima biljnog, životinjskog svijeta i njihovom odnosu sa ostalim elementima prirodnog okruženja, uključujući i čovjeka

Razvijanje intelektualnih sposobnosti za operiranje količinskim, prostornim, vremenskim odnosima i odnosima oblika

- Rad na razvijanju sposobnosti operiranja brojčanim odnosima – brojenje preko 10
- Rad na razvijanju sposobnosti razlikovanja i uspoređivanja težinskih i zapreminskih odnosa, operiranja veličinskim odnosima, vremenskim odnosima

SPOZNAJNI RAZVOJ

a) Razvijanje sposobnosti opažanja i spoznaje o specifičnim karakteristikama predmeta, pojava i ponašanja

- Razvijanje spoznaje o specifičnim karakteristikama predmeta prema kriteriju oblika, veličine, boje, količine, težine, kakvoće materijala, funkciji
  - Razvijanje sposobnosti opažanja specifičnih karakteristika elemenata prirodnog okruženja
  - Razvijanje spoznaje i sposobnosti opažanja usporednih odnosa elemenata prirodnog okruženja
- b) Razvijanje sposobnosti izvođenja relacija i korelacija u višečlanim i uzročno – posljedičnim odnosima
- Razvijanje sposobnosti zaključivanja u operacijama s količinskim, dužinskim, prostornim i odnosima oblika i boja konkretnih predmeta i pojava
  - Razvijanje spoznaje i sposobnosti zaključivanja u području odnosa elemenata prirodnog okruženja; u relacijama čovjeka i njegovog prirodnog okruženja s naglaskom na osnovne aspekte tog odnosa
- c) Razvijanje sposobnosti izvođenja i korištenja generalizacija
- Razvijanje sposobnosti izvođenja generalizacija prema specifičnim karakteristikama na funkciju, mogućnost manipuliranja, kombiniranja i općih obilježja
  - Razvijanje sposobnosti izvođenja generalizacija po uzročno – posljedičnim odnosima
  - Razvijanje sposobnosti divergentnog mišljenja u realnoj situaciji

GOVOR, KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE STVARALAŠTVO

- a) Razvijanje receptivnog govora
- Razvijanje receptivnog govora postavljanje konkretnih praktičnih naloga; prepričavanjem zamišljenih događaja ili s vremenskim odmakom
  - Razvijanje receptivnog govora kod razgovora i pričanja s glagolskim oblicima prošlog, sadašnjeg i budućeg vremena
  - Razvijanje receptivnog govora kod odgovaranja na pitanja
- b) Razvijanje ekspresivnog govora
- Razvijanje ekspresivnog govora po sjećanju i zamišljenoj situaciji, po tematskim slikama, korištenjem svih vrsta riječi, s upotrebom svih glagolskih oblika, sa izgovorom specifičnih glasova (dentala c, z, s i palatala š, ž, č, dž, đ, ć)
  - Razvijanje upotrebe složenih rečenica ekspresivnog govora
- c) Razvijanje slušne osjetljivosti
- Razvijanje slušne osjetljivosti kod različitog izvora zvuka, za različite visine i jačine glasa, za glazbu i ritam
- d) Poticati imenovanje i opisivanje promatranog predmeta, zbivanja ili radnje
- Poticati djecu da svoja zapažanja verbaliziraju i proširuju iskaze djece o opaženom
  - Rad na usvajanju termina koji izražavaju odnose među osobama, predmetima i pojavama
- e) poticati uporabu složenih rečenica
- Poticanje upotrebe zamjenica u govoru djeteta za koje se zna referent
  - Rad na razvijanju sposobnosti upotrebe potpune rečenice i samoinicijativnosti govornog izražaja
- f) Razvijanje kreativnog izražavanja i stvaranja govorom tijela

- Kreativno izražavanje i stvaranje plesom , pantomimom, tjelesnim pokretima u dramskom izrazu
- g) Razvijanje likovnog kreativnog izražavanja i stvaranja
- Kreativno izražavanje i stvaranje crtanjem olovkom i sličnim sredstvima, različitim tehnikama slikanja
- h) Razvijanje kreativnog izražavanja i stvaranja modeliranjem
- Kreativno izražavanje i stvaranje modeliranjem samo rukama i uz uporabu različitih didaktičkih sredstava
- i) Razvijanje kreativnog izražavanja i stvaranja kolažom
- Kreativno izražavanje i stvaranje kolažom korištenjem različitih vrsta papira, tkanine, spužve, kore od drveta, lišća
- j) Razvijanje kreativnog izražavanja i stvaranja glazbom
- Kreativno izražavanje i stvaranje zvuka na glazbalima i pjevanjem
- k) Kreativno izražavanje govorom
- Kreativno izražavanje i stvaranje produciranjem stihova, rimovanjem, priča, različitih glasovnih kombinacija i kombiniranja riječi
- l) Razvijanje kreativnog izražavanja konstruiranjem
- Kreativno izražavanje i stvaranje konstruiranjem gotovog didaktičkog materijala

TJELESNI I PSIHIMOTORNI RAZVOJ

- a) Aktivnosti za razvijanje sposobnosti koordinacije pokreta
- Aktivnosti koordinacije pokreta u sjedećem i ležećem položaju, u kretanju
  - Aktivnosti simultanih pokreta ruku, nogu
  - Aktivnosti kretanja preko prepreka, s nošenjem predmeta
  - Aktivnosti svlačenja, oblačenja, obuvanja, pranja ruku, lica, zubi
- b) Aktivnosti za razvijanje sposobnosti ravnoteže
- Aktivnosti balansiranja na jednoj nozi
  - Aktivnosti kretanja po neravnoj, suženoj, koso postavljenoj podlozi
  - Aktivnosti po ograničenom prostoru
- c) Aktivnosti za razvijanje motoričkih sposobnosti ruku i nogu
- Aktivnosti jačanja mišića nogu, ruku, karličnog i ramenog pojasa
  - Aktivnosti kretanja u različitim pravcima u odnosu na tijelo s izmjenama pravca kretanja
  - Šetnje bez prekida u trajanju od 10 min
  - Aktivnosti podizanja i premještanja lakših predmeta
  - Aktivnosti uz intenzivniji rad samo ruku, odnosno nogu
- d) Aktivnosti za razvijanje motoričkih sposobnosti šake, stopala, prstiju šake, prstiju stopala
- Aktivnosti jednoručnog bacanja malih predmeta
  - Aktivnosti izvođenja pokreta miješanja, bojanja, pisanja, lomljenja, stiskanja mekih predmeta
  - Aktivnosti kretanja unatrag, lijevo, desno, na prstima

SOCIO – EMOCIONALNI RAZVOJ

- Slobodan izbor različitih sadržaja i aktivnosti
- Razvijanje igre na spontan i izbor djeteta
- Organizacija prostora i materijalnih uvjeta za slobodnu i spontanu igru
- Životno – radne aktivnosti u okviru međusobne suradnje
- Aktivnosti opažanja, izražavanja emocija
- Igre oponašanja
- Aktivnosti upoznavanja osnovnih pravila komunikacije među ljudima
- Aktivnosti sa natjecateljskim elementima
- Životno radne aktivnosti u okviru suradnje s članovima uže obitelji
- Praktično radne aktivnosti u suradnji sa užom socijalnom sredinom

SPOZNAJNI RAZVOJ

- a) Aktivnosti za razvijanje spoznaje o svrsi navika i navika u području brige za sebe i okolinu
- Samostalne i praktične aktivnosti i igre oponašanja u području održavanja osobne higijene, brige za okolinu, pravilne prehrane, pripremanje i posluživanje hrane
  - Praktične aktivnosti i eksperimentalne igre u području prilagođavanja čovjeka prirodnom okruženju i korištenju elemenata prirodnog okruženja
- b) Aktivnosti za razvijanje specifičnih intelektualnih sposobnosti
- Aktivnosti neposrednog praktičnog opažanja osobina određenog objekta ili pojave
  - Aktivnosti za razvijanje komuniciranja i manipuliranja s objektima u odnosu na specifične osobine
  - Aktivnosti opažanja osobina biljnog i životinjskog svijeta, prirodnih pojava
  - Aktivnosti za razvijanje spoznaje o uzročno – posljedičnom odnosu unutar prirodnih pojava
  - Aktivnosti za razvijanje spoznaje o sveukupnom odnosu elemenata prirodnog okruženja uključujući i čovjeka
  - Aktivnosti za razvijanje intelektualne sposobnosti operiranja brojevanjem i količinskim odnosima
  - Aktivnosti za razvijanje sposobnosti prostorne orijentacije i operiranja prostornim odnosima
  - Aktivnosti za razvijanje sposobnosti razlikovanja i manipuliranja oblicima
  - Aktivnosti za razvijanje sposobnosti korištenja usvojenih obavijesti i spoznaja o novim situacijama
  - Aktivnosti za razvijanje spoznaje o mjerama, brojevima, osnovnih elementarnih matematičkih predodžaba
  - Aktivnosti za provođenje preventivnog programa zlouporabe sredstava ovisnosti
  - Aktivnosti za provođenje programa za ljudska prava
  - Aktivnosti za stjecanje spoznaja o značajnim zanimanjima i radu ljudi
  - Aktivnosti za stjecanje spoznaja o prometno kulturi

GOVOR, KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE I STVARALAŠTVO

- a) Aktivnosti za razvijanje receptivnog govora
- Aktivnosti pričanja i prepričavanja, opažanja, priča i događanja

- Aktivnosti izražavanja naloga i prenošenja usmenih poruka
  - Aktivnosti odgovaranja na pitanja
  - Aktivnosti s uvođenjem novih riječi i složenijih konstrukcija rečenice
  - Aktivnosti razgovora i prepričavanja zamišljenih situacija
  - Aktivnosti za primanje i slušanje poruka
  - Aktivnosti sa scenskom lutkom
- b) Aktivnosti za razvijanje ekspresivnog govora
- Razgovor o aktualnim događanjima u djetetovoj užoj i široj socijalnoj sredini
  - Prepričavanje po slikovnici, , slici
  - Aktivnosti govorenja s naglaskom na korištenju različitih glagolskih oblika
  - Aktivnosti govorenja s upotrebom glasovno složenijih riječi, specifičnih glasova
  - Aktivnosti sa jasnim izgovorom riječi i rečenica
  - Aktivnosti sa izražajnim govorom
  - Aktivnosti govorenja s upotrebom glasovno složenijih riječi
  - Aktivnosti pjevanja
- c) Aktivnosti za razvijanje slušne osjetljivosti
- Aktivnosti govorenja i pjevanja jačinama i visinama ljudskog govora i pjevanja
  - Aktivnosti glazbenog pamćenja i reproduciranja
  - Aktivnosti izvođenja glazbe sa različitim glazbalima i prepoznavanja zvukova
- d) Aktivnosti izražavanja govorom tijela
- Plesne, pantomimike, dramske aktivnosti
- e) Aktivnosti likovnog i kreativnog izražavanja i stvaranja
- Aktivnosti crtanja, slikanja, otiskivanja različitim sredstvima
  - Aktivnosti modeliranja prema predlošku, rukama, glinamolom, različitim materijalima, kolažom
- f) Aktivnosti kreativnog izražavanja i stvaranja glazbom i govorom
- Aktivnost produciranja glazbe na različitim glazbalima
  - Aktivnosti scenskog izražavanja
  - Aktivnosti pjevanja, produciranja priča
- g) Aktivnosti kreativnog izražavanja i stvaranja govorom
- Aktivnosti scenskog izražavanja
  - Aktivnosti produciranja priča, dovršavanje priča, izmišljanje priča na određenu temu, unošenje novih detalja u priču
  - Aktivnosti dramatizacije priče, dodavanje emocionalnih osobina likovima

Sadržaji

- Kretanje po pravoj liniji, kretanje po kružnoj liniji, po niskoj gredi, između položenih štapova između užadi
- Kretanje po mekšoj strunjači, neravnoj površini, uz blage kosine u prirodi
- Provlačenje kroz penjalicu, ispod stola, između prirodnih prepreka
- Guranje predmeta nogom, poskakivanje, sunožno, u mjestu, skokovima

- Bacanje loptica i sitnijih predmeta
- Bacanje i hvatanje lopte s jednom i dvije ruke
- Premještanje predmeta različitih oblika, veličina i težina
- Bacanje i hvatanje lopte s jednom i dvije ruke, bacanje lopte u cilj, kotrljanje valjkastih predmeta, penjanje uz pomoć ruku
- Crtanje običnom olovkom, kredom bojanje većom kistom, crtanje štapom u pijesku ili snijegu
- Hodanje na prstima pravolinijski i u krug
- Hodanje po pijesku ili šljunku bosih nogu, hvatanje prstima nogu papir, tkaninu, spužvu
- Priče i tekstovi, recitacije, brojalice
- Lutkarske igre i improvizacije
- Didaktičke i ostale govorne igre
- Igre slušanja
- Prepoznajemo i imenujemo predmete
- Peremo ruke, lice, igramo se sapunom, češljamo se, oblačimo
- Postavljamo i serviramo stol za jelo, namještamo krevet
- Prepoznajemo prometna sredstva
- Imenujemo predmete i njihovu primjenu
- Igre oponašanja
- Igre razgovora
- Igre domišljanja
- Eksperimentalne igre
- Brinemo o biljnom i životinjskom okruženju
- Opažamo prirodne pojave
- Brojimo i uspoređujemo
- Igre prepoznavanja predmeta po verbalnom opisu i taktilnim osjetilima
- Igre domišljanja
- Igre s pjevanjem ili uz glazbu, ritam

7.1.5. Šesta i sedma godina života

TJELESNI I PSIHOMOTRONI RAZVOJ

a) Rad na razvijanju motoričkih sposobnosti šake i prstiju šake

- Rad na razvijanju i jačanju mišića šake i prstiju šake
- Rad na razvijanju funkcije zgloba šake
- Rad na razvijanju finih motoričkih sposobnosti prstiju šake
- Rad na razvijanju okulomotorne koordinacije

b) rad na razvijanju koordinacije pokreta ruku kod simultanih i ritmičkih pokreta

- Rad na razvijanju koordinacije pokreta nogu kod sporog i brzog kretanja
- Rad na razvijanju koordinacije pokreta cijelog tijela, istovrsnih ekstremiteta

- c) Rad na razvijanju sposobnosti taktilnog osjeta i orijentacije u prostoru u odnosu na vlastito tijelo
- Rad na razvijanju sposobnosti taktilnog osjeta ekstremiteta
  - Rad na razvijanju sposobnosti taktilnog osjeta cijelim tijelom
  - Rad na razvijanju sposobnosti orijentacije u odnosu na vlastito tijelo uz vizualnu percepciju
  - Rad na razvijanju sposobnosti orijentacije u prostoru na vlastito tijelo bez vizualne percepcije
- d) Rad na razvijanju sposobnosti ravnoteže
- Rad na razvijanju sposobnosti ravnoteže tijela kod trčanja, kod balansiranja, kod različitih oblika kretanja kod svladavanja prepreka
- f) Rad na razvijanju tjelesne izdržljivosti
- Rad na jačanju ekstremiteta
  - Mišića ramenog i karličnog pojasa
  - Rad na razvoju pravilnog disanja
- g) Briga za tjelesno zdravlje
- Provjetravanje prostorija zbog osiguravanja pravilnih mikroklimatskih uvjeta
  - Rad na pravilnoj izmjeni statičkih i dinamičkih aktivnosti
  - Rad na pravilnom odijevanju djece u suradnji s roditeljima
  - Sistematski nadzor nad zdravljem djece u suradnji sa zdravstvenim stručnjacima

SOCIO – EMOCIONALNI RAZVOJ

- a) Utjecaj na razvoj emocionalne stabilnosti – proces spoznavanja, prihvaćanja i slobodnog izražavanja vlastite osobnosti djeteta
- Stvaranje uvjeta koji omogućavaju slobodno izražavanje osobnosti djeteta
  - Uočavati i uvažavati individualne potrebe djeteta
  - Pozitivno potkrepljivati spontanost, samoinicijativnost i adekvatnost reakcija djeteta
  - Ukazivanjem povjerenja, poticanjem i pozitivnim potkrepljivanjem razvijati spoznaju o važnosti i mjestu svakog djeteta u socijalnoj sredini
  - Ostvariti uvjete za razvijanje osjećaja ugone kod djeteta u toku boravka u ustanovi
- b) Rad na razvijanju socijalizacije djeteta
- Ostvarivanje uvjeta za razvijanje osjećaja povjerenja i intimnih odnosa dijete – dijete, dijete – odgojitelj
  - Vlastitim modelom razvijati osjećaj slobode i važnosti izražavanja emocija prema drugima
  - Omogućavati samostalno rješavanje socijalnih konflikata s povremenim usmjeravanjem socijalnih interakcija
  - Rad na rješavanju sukoba bez konflikata
  - Javno prezentiranje normi ponašanja u vrtiću koje dijete treba uvažavati
- c) Rad na razvijanju spoznaje i navike pravilne komunikacije u području djetetove komunikacije sa članovima socijalne sredine
- Rad na razvijanju spoznaje i navika u području karakteristika i pravila socijalnih odnosa u obitelji, s prijateljima, poznanicima

- Rad na razvijanju spoznaje o funkciji članova šire socijalne zajednice s aspekta njihovih zanimanja
- Rad na razvijanju spoznaje i navika u području društvenih normi prihvatljivog i neprihvatljivog ponašanja
- Rad na razvijanju spoznaje i navika s obzirom na instituciju obveza i odgovornosti

SPOZNAJNI RAZVOJ

- a) Rad na razvijanju spoznaje o svrsi i navikama u području brige za sebe i okolinu
- Razvijanje spoznaje i navika u području osobne higijene i urednosti, u području zdravstvene preventive, području pravilne prehrane, području brige za osobne stvari i ostale stvari prostora dnevnog boravka, vrtića, u području brige za prirodno okruženje
- b) Rad na razvijanju intelektualnih sposobnosti djeteta
- Razvijanje spoznaje i percepcije karakteristike, funkcije, različitosti u odnosima predmeta, pojava i ponašanja
  - Razvijanje spoznaje o specifičnim karakteristikama, funkcije, različitosti u odnosima predmeta, pojava i ponašanja
  - Razvijanje spoznaje o specifičnim karakteristikama predmeta u kategorijama: oblika, veličine, boje, nijanse, kakvoće materijala
  - Razvijanje sposobnosti i spoznaje o mogućnostima manipuliranja predmeta i njihovog kombiniranja s obzirom na njihove specifične karakteristike u naznačenim kategorijama
  - Razvijanje spoznaje u funkciji i elementima složenih naprava koje služe čovjeku
- c) Razvijanje intelektualnih sposobnosti operiranja količinskim, prostornim i vremenskim odnosima
- Rad na razvijanju sposobnosti jednostavnih numeričkih operacija
  - Rad na razvijanju sposobnosti operiranja težinskim odnosima, zapreminskim odnosima, dužinskim odnosima, kategorijama oblika
  - Rad na razvijanju sposobnosti prostorne orijentacije u odnosu na vlastito tijelo i u odnosu na elemente u prostoru
  - Rad na razvijanju sposobnosti operiranja vremenskim pojmovima i jedinicama
- d) Razvoj spoznaje o elementima prirodnog okruženja i njihovim odnosima
- Razvoj spoznaje o elementima biljnog i životinjskog svijeta
  - Razvoj spoznaje o prirodnim pojavama
  - Razvoj spoznaje o osnovnim geografskim pojmovima
- e) Razvoj sposobnosti složenim misaonim operacijama
- Razvoj sposobnosti klasifikacije i kombiniranja prema opaženim karakteristikama predmeta, pojava i ponašanja
  - Razvoj sposobnosti jednostavnog uzročno – posljedičnog zaključivanja u konkretnoj i zamišljenoj situaciji
  - Razvoj sposobnosti induktivnog i deduktivnog zaključivanja

GOVOR, KOMUNIKACIJA; IZRAŽAVANJE I STVARALAŠTVO

- a) rad na podržavanju i poticanju samoinicijativnosti u imenovanju i opisivanju promatranog predmeta, pojava, zbivanja i radnje
- b) rad na poticanju upotrebe složenih rečenica i apstraktnih pojmova
- c) Rad na razvijanju sposobnosti konstrukcije rečenice uz korištenje zamjenica, prijedloga, priloga, veznika
- d) Vlastitim govornim modelom kod djece razvijati upotrebu gramatički pravilnog književnog jezika

- e) rad na razvijanju sposobnosti slušnog razlikovanja glasova govora
- f) Rad na razvijanju pravilnog izgovora glasova i rečenica kod djeteta
- g) Rad na stvaralačkom stvaranju i izražavanju
  - Rad na stvaralačkom stvaranju i izražavanju crtanjem i slikanjem, govorom, modeliranjem, kolažom, kaširanjem, PNM-om, tjelesnim pokretima, glazbom

7.2. Aktivnosti

TJELESNI I PSIHOMOTORNI RAZVOJ

- a) Aktivnosti za razvijanje motoričkih sposobnosti šake i prstiju šake
  - Aktivnosti modeliranje gline, snijega, plastelina, tijesta
  - Aktivnosti podizanja prstima i nošenje
  - Aktivnosti crtanja, slikanja, izrezivanja, lijepljenja
  - Aktivnosti manipulacije sitnim predmetima
  - Aktivnosti imitiranja pokreta sviranja na tipkama
- b) Aktivnosti za razvijanje koordinacije pokreta
  - Aktivnosti simultanih i ritmičkih pokreta s pomagalima uz muziku
  - Aktivnosti trčanja, kretanja unazad, unaprijed, u stranu, u krug, svladavanja prepreka penjanjem, spuštanjem, provlačenjem
- c) Aktivnosti za razvijanje sposobnosti ravnoteže
  - Aktivnosti kretanja po suženoj podlozi, ravnoj crti, usko postavljenih predmeta, po povišenoj podlozi, po podlozi koja se ugiba
  - Aktivnosti kretanja uz nošenje nestabilnih predmeta
- d) Aktivnosti za razvijanje tjelesne izdržljivosti
  - Aktivnosti nošenja, podizanja, vučenja predmeta
  - Aktivnosti trčanja na kratke dionice
  - Aktivnosti kretanja u skokovima, čučnjevima
  - Aktivnosti vježbanja pravilnog disanja

SOCIOEMOCIONALNI RAZVOJ

- Slobodan izbor različitih sadržaja i aktivnosti
  - Razvijanje igre na slobodan i spontani izbor djeteta
  - Igre za upoznavanje prostora skupine, igrališta, namjene alata, uređaja i pribora, prijatelja, međusobne suradnje i pomoći
  - Društvene igre različitih sadržaja
  - Aktivnosti opažanja, suradnja, izražavanje emocija, različita emocionalna stanja, verbalno izražavanje
  - Aktivnosti zajedničkog djelovanja i elaboriranja svrhe suradničkih odnosa
  - Didaktičke aktivnosti opažanja i pojmovnog označavanja karakteristika predmeta, pojava i ponašanja
- a) Socijalne aktivnosti i igre oponašanja za razvijanje i usvajanje pravila kvalitetnih socijalnih odnosa

- Životno radne aktivnosti u okviru suradnje s članovima uže i šire obiteljske i socijalne sredine
- Doživljavanje, razumijevanje i reagiranje s obzirom na emocionalna stanja ljudi
- Aktivnosti u cilju razumijevanja svrhe suradničkih socijalnih odnosa u određenim zajedničkim aktivnostima
- Aktivnosti s elementarnim individualnim i zajedničkim kompetencijama, obvezama i odgovornosti djeteta
- Aktivnosti opažanja, sudjelovanja i prorađivanja u području izražavanja emocija, emocionalnih stanja i ponašanja
- Aktivnosti za razvijanje spoznaje o pravilnoj socijalnoj komunikaciji i o primjerenom ponašanju

SPOZNAJNI RAZVOJ

- a) Aktivnosti u cilju razvijanja spoznaje o svrsi i navici u području brige za sebe i okolinu
- Individualne i zajedničke aktivnosti i igre oponašanja sa sadržajima na temu osobne higijene i brige za osobne stvari i prostor boravka djeteta
  - Individualne i zajedničke aktivnosti i igre oponašanja sa sadržajima na temu navika u preventivi za tjelesno zdravlje djece
  - Individualne i zajedničke aktivnosti i igre oponašanja u području vještina i navika potrebnih za sigurnost djeteta
- b) Intelektualne aktivnosti
- Didaktičke igre različitih sadržaja
  - Aktivnosti opažanja specifičnih karakteristika predmeta, pojava, ponašanja, u kategorijama oblika, boji nijansi, veličina, različitosti u odnosima predmeta pojava i ponašanja
  - Aktivnosti manipuliranja i kombiniranja predmeta
  - Aktivnost razumijevanja i manipuliranja složenih naprava koje služe čovjeku
  - Aktivnosti operiranja osnovnim težinskim, veličinskim, dužinskim odnosima
  - Aktivnosti opažanja karakterističnih prirodnih pojava
  - Aktivnosti induktivnog, deduktivnog i divergentnog zaključivanja

GOVOR, KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE I STVARALAŠTVO

- a) Govorne aktivnosti
- Razgovori
  - Priče i prepričavanja
  - Pitalice, poslovice, zagonetke, brzalice, brojalice
  - Leksičke igre
  - Igre zamišljanja i rimovanja riječi
  - Aktivnosti za razvijanje slušne osjetljivosti i glazbenog sluha
- b) Aktivnosti za razvijanje slušne osjetljivosti
- Aktivnosti govorenja i pjevanja jačinama i visinama ljudskog govora i pjevanja

- Aktivnosti korištenja i prepoznavanja različitih izvora zvuka i verbalno objašnjenje
  - Aktivnosti izvođenja glazbe sa različitim glazbalima
- c) Aktivnosti izražavanja govorom tijela
- Plesne, dramske aktivnosti
  - Izražavanje govorom ruku, lica, cijelog tijela
- d) Aktivnosti likovnog kreativnog izražavanja crtanjem, pisanjem, modeliranjem, kolažom
- e) Aktivnosti kreativnog izražavanja i stvaranja govorom

Sadržaji

- Kretanje po pravoj liniji, kretanje po kružnoj liniji, po niskoj gredi, između položenih štapova između užadi
- Kretanje po mekšoj strunjači, neravnoj površini, uz blage kosine u prirodi
- Provlačenje kroz penjalicu, ispod stola, između prirodnih prepreka
- Guranje predmeta nogom, poskakivanje, sunožno, u mjestu, skokovima
- Bacanje loptica i sitnijih predmeta
- Bacanje i hvatanje lopte s jednom i dvije ruke
- Premještanje predmeta različitih oblika, veličina i težina
- Bacanje i hvatanje lopte s jednom i dvije ruke, bacanje lopte u cilj, kotrljanje valjkastih predmeta, penjanje uz pomoć ruku
- Crtanje običnom olovkom, kredom bojanje većom kistom, crtanje štapom u pijesku ili snijegu
- Koturanje i kolutanja oko uzdužne osi s ispruženim rukama i nogama ,s mjesta povezano sa skokom
- Šetnje i promatranja u prirodi
- Trčanja u prirodi od 10 min
- Sakupljanje kamenčića, slamki, lišća, sa naglaskom na estetski izgled o tematsko određenje rada
- Hodanje na prstima pravolinijski i u krug
- Hodanje po pijesku ili šljunku bosih nogu, hvatanje prstima nogu papir, tkaninu, spužvu
- Priče i tekstovi, recitacije, brojalice
- Lutkarske igre i improvizacije
- Didaktičke i ostale govorne igre
- Igre slušanja
- Prepoznajemo i imenujemo predmete
- Peremo ruke, lice, igramo se sapunom, češljamo se, oblačimo
- Postavljamo i serviramo stol za jelo, namještamo krevet
- Prepoznajemo prometna sredstva
- Imenujemo predmete i njihovu primjenu
- Igre oponašanja
- Igre razgovora
- Igre domišljanja

- Eksperimentalne igre
- Brinemo o biljnom i životinjskom okruženju
- Opažamo prirodne pojave
- Brojimo i uspoređujemo
- Igre prepoznavanja predmeta po verbalnom opisu i taktilnim osjetilima
- Igre domišljanja
- Igre s pjevanjem ili uz glazbu, ritam

7.2.1. Centri aktivnosti

Potiču grupiranje djece u manje skupine i kvalitetne interakcije. Važno je da budu ugodni i da nalikuju obiteljskom ozračju.

Od centara aktivnosti djeci će biti na raspolaganju:

- obiteljsko-dramski centar
- centar kuhinje s opremom
- centar frizera s opremom
- centar lutaka s opremom
- centar građenja s opremom
- centar početnog čitanja i pisanja
- stolno- manipulativni centar
- centar umjetnosti
- likovni centar
- glazbeni centar
- centar prirode i istraživanja
- centar za igre vodom i pijeskom
- ostali centri koji će se formirati i mijenjati prema potrebama i interesu djece

Od materijala i didaktičke opreme djeci će biti na raspolaganju:

- drvene i plastične kocke klasificirane prema vrsti i veličini, za građenje i konstruiranje;
- puzzle, domino, lotto, čovječe ne ljuti se, memori, raznovrsne slagalice, pokrivaljke;
- slikopriče, radni listovi, stari udžbenici, dječji časopisi, enciklopedije, knjige za djecu;
- olovke, drvene bojice, flomasteri, paste, tempere, vodene boje, kistovi, glina, glinamol, papiri raznih veličina i oblika, kolaž- papir, škarice, ljepila;
- glazbena linija, cd-i s instrumentalnom glazbom, dječjim pjesmicama i pričama, melodika, udaraljke, šuškalice u glazbenom kutiću;
- razne tkanine, krpice, gumbi, konci, vuna, čepovi, povećalo, mikroskop, vaga, globus, magneti, metar

Djeci će također na raspolaganju biti i neoblikovani materijal: svježe i osušene plodove, odjeća, obuća, časopisi, novine, neupotrebljivi manji kućanski aparati, ambalaža, kartonske kutije, plastične boce i bočice, sjemenke i sl.

Potrošni materijal za redovnu djelatnost i neposredan rad s djecom bit će osiguran tijekom odgojno obrazovnog rada u optimalnim količinama.

7.2.2. Projektno planiranje

To je šetnja do otkrića kroz zajedničko učenje, suradnju i suodlučivanje djece i odraslih.

Oblik je integriranog kurikulumu, koji ima sljedeća obilježja:

- trajanje aktivnosti određuje razvoj projekta
- tema se određuje dogovaranjem djece i odraslih
- vremenski ćemo biti fleksibilni
- odgajatelj promatra aktivnosti i na temelju interesa djece temelji novu etapu.

Razvoj projekta:

- susret s materijalima koji potiču interes
- slušanje, praćenje, dokumentiranje
- refleksija
- zajedničko planiranje i promišljanje sljedećih aktivnosti.

INTERES DJECE JE NAJVAŽNIJI KRITERIJ ZA ODABIR TEME, ZATO I OVAJ PLAN PROJEKATA PODLIJEŽE VELIKOJ FLEKSIBILNOSTI KAO PRVOG NAČELA U RADU.

MOGUĆI PROJEKTI U OVOM RAZDOBLJU:

- pričamo o osjećajima (kutija puna osjećaja)
- korisno smeće (posjeta reciklažom dvorištu)
- običaji našega kraja (tradicija)
- rijeke Hrvatske
- spomenik, što je to?
- Pravedni medvjedići (pravda i demokracija)
- Tržnica (poduzetništvo, novac, artikli)
- Naše tijelo i sport (anatomija tijela, zdravlje, utjecaj vježbanja na tijelo)
- Hrana kao lijek (zdravo voće i povrće, nezdrava hrana)
- Svijet pčela
- Kukci
- Čarobni svijet riječi (bonton, priče)
- Idemo u ZOO
- Biljke i životinje na livadi (posjet livadi)
- Kako biti prijatelj?

- Moj djed i baka (posjet staračkom domu)
- Životinjski svijet Slavonije
- Vrtić i ja
- Igrom upoznajem svijet oko sebe
- Ogledalce, ogledalce, pokaži mi čarobni svijet bajki

7.2.3. Obilježavanje važnih datuma tijekom 2016. godine

LISTOPAD:

- 12. Dan zahvalnosti za plodove zemlje
- 20. Svjetski dan kuhara/Svjetski dan jabuke
- 31. Međunarodni dan štednje

STUDENI:

- 1. Svi sveti
- 2. Dušni dan
- 18. Dan sjećanja na žrtvu Vukovara
- 29. Prva nedjelja adventa

PROSINAC:

- 5. Međunarodni dan volontera
- 6. Druga nedjelja adventa
- 6. Sv. Nikola
- 13. Sv. Lucija
- 13. Treća nedjelja adventa
- 20. Četvrta nedjelja adventa
- 25. Božić

SIJEČANJ:

- 6. Sveta tri kralja
- 15. Dan međunarodnog priznanja RH

VELJAČA:

- 2. Svijećnica
- 14. Valentinovo
- 15. Pepelnica
- 16. Fašnik

OŽUJAK:

- 19. Sv. Josip- Očev dan
- 22. Svjetski dan voda

28. Cvjetnica

TRAVANJ:

4. Uskrs

22. Dan planeta Zemlje

SVIBANJ:

9. Majčin dan

18. Međunarodni dan muzeja

LIPANJ:

1. Dan Vrtića (43 godina vrtića)

24. Kirbaj u Ivankovu

KOLOVOZ:

15. Velika Gospa

30. Međunarodni dan prijateljstva

Ključne kompetencije

Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje potiče se i osnažuje razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, koje je obrazovna politika RH prihvatila iz Europske unije, a to su:

- Komunikacija na materinskome jeziku
- Komunikacija na stranim jezicima
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
- Digitalna kompetencija
- Učiti kako učiti
- Socijalna i građanska kompetencija
- Inicijativnost i poduzetnost
- Kulturna svijest i izražavanje

Kompetencije djece **su razvojne**, nisu statične pa se potiče njihov razvoj i prati kontinuirano, a ne jednokratno ili povremeno (jednokratnim, periodičkim mjerenjem). Uspješnost djeteta u obavljanju određenih aktivnosti određuje splet više različitih kompetencija čiji se pojavni oblici suptilno pretapaju s pojavnim oblicima mnogih drugih kompetencija. Zato se kompetencije djece procjenjuju **cjelovito**, a ne izdvojeno iz konteksta cjeline ostalih. Djeca jednake kronološke dobi mogu se u velikoj mjeri razlikovati po svojim razvojnim mogućnostima i kompetencijama. Zato se kompetencije potiču i promatraju u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta posebno, a ne njihove kronološke dobi.

7.2.4. Vježbe za poticanje ranog čitanja:

Koje imaju za cilj razvoj vidno-motoričke koordinacije

- bojenje unutar zadanih površina
- povlačenje crta unutar zadanih površina (labirinti)
- povlačenje crta po naznačenim linijama
- povlačenje crta po oznakama
- povlačenje raznih crta (okomita, kosa, vodoravna, valovita...) po viđenom uzorku, dopunjavanjem

Koje imaju za cilj razvoj vidne integracije

- združivanje dijelova lika, oblika, grafa
- dopunjavanje nepotpunog lika

Koje imaju za cilj razvoj percepcije figure od pozadine

- praćenje crte između izmiješanih
- uočavanje lika koji se preklapa s ostalim
- zapažanje skrivenog lika
- prepoznavanje iscrtanih oblika

Koje imaju za cilj razvoj vidno-motoričke brzine učenja

- precrtavanje likova (slijeda likova)
- nastavljanje zadanog slijeda
- sparivanje likova prema utvrđenom načinu

7.2.5. Didaktičke igre za poticanje kompetencije na materinskom

- Početni-završni glas
- Jeka
- Dovrši riječ
- Sastavi rečenicu
- Pogodi po opisu
- Potraži i kaži
- Pronađi rim
- Prepričaj poznatu priču (dramatizacija)
- Nadopuni rečenicu
- Izmisli smiješnu priču, stihove, brzalicu
- Reci riječ na zadani glas
- Reci suprotno-govorna igra
- Kaži zajedničko ime za više riječi
- Traži i kaži što nedostaje
- Igrajmo se zašto
- Koje riječi postaju od riječi npr. vjetar (vjetrenjača, vjetroman...)

7.2.6. Didaktičke igre za razvoj matematičke i osnovne komeptencije u prirodoslovlju

- Količinski odnosi (jedan-mnogo, malo-više-ništa, mnogo-malo)
- Kvalitativni odnosi (veliko-malo, dugo-kratko, debelo-tanko, lagano-teško)
- Prostorni odnosi (blizu-daleko, gore-dolje, ispod-iznad, lijevo-desno, ispred-iza, na, kod...)
- Vremenski odnosi (dan-noć, jutro-večer)
- Boje-prepoznaj i imenuj boju
- Red po veličini
- Svrstaj u par
- Gdje je lijevo, gdje je desno
- Broji dalje
- Znaš li čime mjerimo
- Gađanje čunjeva
- Tko će bolje, tko će brže
- Nađi predmet istog oblika
- Vrtuljak geometrijskih likova
- Dani u tjednu
- Dan-noć
- Domino sa slikama-skupovi

- Radni listovi:
  - ✓ najkraći put u labirintu
  - ✓ precrtaj zadane likove u drugi red
  - ✓ nastavi niz
  - ✓ spoji dva ili više likova na zadani način
  - ✓ pronađi likove koji se razlikuju
  - ✓ iz skupa izdvoji tri predmeta, pet, sedam, devet...
  - ✓ poredaj brojeve po veličini
  - ✓ pronađi greške na crtežu
  - ✓ pronađi isti geometrijski lik
  - ✓ upamti predmete-vježbe pamćenja

- Gdje tko stanuje
- Gdje je moje mjesto
- Putovanje gradom
- Znaš li što ovi ljudi rade
- Kaži gdje me možeš kupiti
- Tko zna više
- Vrtuljak godišnjih doba
- Prometni znakovi-što znače

- Igrajmo se putnika
- Znaš li to -kviz
- Životinjski svijet (domaće, šumske, ptice, kukci)
- Gdje tko zimuje, gdje što raste
- Čime se tko hrani
- Selo-grad
- Boja, oblik, množina (u prirodi)

8. POLAZIŠTE ZA RAD – SUVREMENA SHVAĆANJA O DJETETU

- Dijete je cjelovito biće
- Učenje djeteta je cjelovito, a ne rascjepkano po predmetnim, tj. metodičkim područjima
- Odgojno-obrazovni proces zahtijeva visoku razinu prilagodljivosti konkretnim mogućnostima, različitim potrebama, sposobnostima i interesima djece
- Odgojno-obrazovni proces oblikuje se cjelovito, ne dijeli se sadržajno niti vremenski
- Dijete je istraživač i aktivni stvaratelj znanja
- Dijete je socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom
- Dijete je kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima
- Dijete je aktivni građanin zajednice

9. DOKUMENTIRANJE U PLANIRANJU I OBLIKOVANJU KURIKULUMA VRTIĆA

Stupanjem na snagu novog Nacionalnog kurikulumu ranog i predškolskog odgoja, napustit će se staro pisanje pedagoške dokumentacije. No, do izlaska nove pedagoške dokumentacije, još uvijek je na snazi Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN 83/2001.).

Dokumentiranje je i samo po sebi istraživački proces, posebno dopunski oblici dokumentiranja.

9.1. Oblici dokumentiranja:

- Evidencija prisutnosti djeca
- Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine
- Imenik
- Evidencija o stručnom usavršavanju odgojitelja i stručnih suradnika

9.2. Dopunski oblici dokumentiranja:

9.2.1. Individualni portfolio djeteta

- individualna dokumentacija o djeci
- postignuća djece prema vremenu održavanja aktivnosti ili područjima učenja
- foto, audio i video zapisi

9.2.2. Dokumentiranje aktivnosti djece

- slike i crteži djece
- pisani uradci djece koji se oslanjaju na: simbole (slova, brojeve), improvizirane grafikone, pisma i knjige koje su izradila djeca i sl.
- verbalni izričaji djece: hipoteze, diskusije, pitanja.
- izričaji glazbom
- izričaji pokretom
- dramski izričaji
- konstrukcije i drugi trodimenzionalni radovi djece
- snimke razgovora
- foto i video snimke
- plakati i pano
- narativni oblici
- bilješke za: odgojitelje i druge stručne djelatnike vrtića, djecu, roditelje i profesionalnu zajednicu učenja
- izložbe i prezentacije

- opservacije postignuća djece
- praćenje postignuća i sposobnosti

9.2.3. Dokumentiranje aktivnosti odgojitelja

Samorefleksije i zajedničke refleksije odgojitelja o:

- kvaliteti odgojno-obrazovnih intervencija odgojitelja u aktivnostima djece
- kvaliteti različitih aspekata i cjeline odgojno-obrazovnog procesa
- kvaliteti suradnje s roditeljima
- kvaliteti suradnje s članovima stručnog tima i drugim čimbenicima
- Snimke razgovora
- Foto i video snimke
- Anegdotske bilješke.

10. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE.

Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece temeljit će se na pravu djeteta na zdravlje (Konvencija o pravima djeteta, UN, 1989.), a polazi se od zadovoljavanja djetetovih potreba.

Programi zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane ostvarivat će se sukladno programskoj orijentaciji Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske.

Sve zadaće i mjere ovog poglavlja koncipirane su u skladu s Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima kao osnovnog zdravstvenog dokumenta u djelatnosti predškolskog odgoja.

Bitne zadaće :

1. Sustavno praćenje rasta i razvoja djece
2. Prehrana djece prema važećim standardima i propisima
3. Prilagodba prehrane kod djece sa zdravstvenim poteškoćama
4. Provedba preventivnih mjera u cilju smanjenja pobola i ozljeda djece
5. Provođenje protuepidemijskih mjera u slučaju pojave zaraznih bolesti
6. Zdravstveni odgoj djece, djelatnika i roditelja

U programu rada ustanove posebna pozornost posvetit će se zdravstvenoj preventivi, skrbi i praćenju rasta i razvoja djece. Svako dijete će posjedovati zdravstveni karton i na taj način osigurat će se evidencija zdravstvenog stanja svakog djeteta. Nizom preventivnih mjera radit će se na sprječavanju mogućnosti prijenosa infekcija među djecom. Svi radnici su obvezni obavljati redovite zdravstvene preglede (higijensko-sanitarni pregledi) sukladno važećim propisima.

Pri planiranju i izradi jelovnika držat će se preporuka i smjernica Prehrambenog standarda za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću – jelovnici i normativi (2007.).

U skupinama će djeci cijeli dan biti dostupno voće i voda.

Raspored obroka:

- Doručak između 8.00 i 9.00 sati,
- Jutarnja užina između 10.00 i 10.30 sati,
- Ručak oko 11.30 sati,
- Popodnevna užina oko 14.30 sati.

Djeca će svakodnevno, ovisno o vremenskim uvjetima, između doručka i ručka, boraviti na svježem zraku u šetnji ili dvorištu Vrtića.

Svakodnevno će se provoditi jutarnja tjelovježba, a djeca će moći vježbati na raznim rekvizitima i spravama koji se nalaze u Vrtiću i dvorištu Vrtića.

Dnevni odmor će se odvijati prema individualnim potrebama djece, a za djecu koja ne spavaju organizirati će se mirne aktivnosti.

10.1. Mjere zdravstvene zaštite u dječjem vrtiću

PODRUČJE	CILJEVI I ZADAĆE	SADRŽAJI	IZVRŠITELJI	PERIOD
Mjere zdravstvene zaštite u dječjem vrtiću	Osigurati odgovarajuće higijensko-zdravstvene uvjete	Unutarnji prostor u koje dijete boravi mora biti čist, prozračan, dobro osvijetljen (pod prati više puta dnevno, svakodnevno pospremati i brisati prašinu, te petkom dezinficirati igračke).	Spremačice Odgojitelji	Tijekom godine
		Sanitarni čvor održavati čistim tokom cijelog dana (pranje i provjetravanje više puta dnevno)	Spremačice Odgojiteljice	Tijekom godine
		Individualnim pristupom djetetu osigurati san i odmor prema njegovim potrebama. Djetetu je za spavanje potreban ugodan ležaj sa čistom posteljinom i prikladnom odjećom u slabije osvijetljenom prostoru.	Spremačice	Tijekom godine
	Osigurati pravilnu prehranu	Kontrolirati uvjete u kojima se pripremaju obroci. Upućivati na uklanjanje nepravilnosti vezane uz skladištenje, pripremu i distribuciju namirnica.	Kuharice	Tijekom godine
		Pri planiranju jelovnika voditi brigu da dijete ima tri glavna obroka (važni sastojci: lako probavljive vrste mesa, riba, žitarice, sezonsko povrće) i tri međuobroka (svježe sezonsko i suho voće, mliječni proizvodi, frappe) tijekom dana.	Ravnateljica Kuharice	Tijekom godine

	Vodenje zdravstvene dokumentacije	Definirati vrijeme pojedinog obroka po dobnim skupinama. Količinu hrane u obroku prilagoditi potrebama djeteta.	Kuharice Servirke Ravnateljica	Rujan / listopad
		Kod kreiranja jelovnika voditi računa o raznolikosti i izbalansiranosti namirnica(pravilan odnos ugljikohidrata, bjelančevina i masti).	Kuharice Ravnateljica Odgojiteljice	Tijekom cijele godine
		Smanjiti unos rafinirane hrane tj. hrane sa visokim udjelom soli i jednostavnih šećera(grickalice, bomboni, keksi)	Kuharice Ravnateljica Odgojiteljice	Tijekom godine
Suradnja u odnosu na odgojitelja	Osigurati djetetu dostupnost vode tijekom cijelog dana i poticati ga da je uzima. Unapređivati serviranje hrane. Poticati osamostaljivanje i samoposluživanje, te usvajanje higijenskih navika uz uporabu adekvatnog prostora.	Kuharice Odgojiteljice	Tijekom godine	
Suradnja u odnosu na roditelje	Analizirati i evaluirati opaženo.	Ravnateljica Odgojiteljice	Tijekom godine	
Suradnja u odnosu na društvenu sredinu	Pratiti akutne bolesti djece i epidemiološke indikacije.	Ravnateljica Odgojiteljice	Tijekom godine	
		Provoditi trijažu djece. Vršiti antropometrijska mjerenja djece , te analizu uz preporuke za djecu sa odstupanjima.	Odgojiteljice	Tijekom godine
		Sudjelovati u otkrivanju djece s posebnim potrebama uputiti odgojitelja o provođenju postupaka ovisno o potrebama djeteta.	Ravnateljica Odgojiteljice	Tijekom godine
		Pružanje prve pomoći kod akutnih stanja i ozljeda te dokumentiranje istih.	Odgojiteljice	Tijekom godine

		Razmjena relevantnih informacija o zdravstvenim potrebama djece, te upućivanje o postupcima u rizičnim situacijama.	Ravnateljica Odgojiteljice	Tijekom godine
		Izlaganje stručnih tema na Odgojiteljskim vijećima, aktivima ili zdravstvenim radionicama.	Ravnateljica Odgojiteljice	Tijekom godine
		Vođenje individualnih razgovora, savjetodavnog rada.	Ravnateljica Odgojiteljice	Tijekom godine
		Upućivanje djelatnika koji su u procesu prehrane na tečaj zdravstvenog minimuma (higijenski minimum).	Administrativno-računovodstveni djelatnik	Tijekom godine
		Voditi računa o tome da svi djelatnici Dječjeg vrtića imaju obavljen sanitarni pregled.	Administrativno-računovodstveni djelatnik	Tijekom godine

10.1.1. Mjere sigurnosti u prehrani

- Spremište hrane mora udovoljavati propisima: lako čišćenje, provjetravanje i pranje, mreža na prozoru kao zaštita od kukaca i glodavaca, svakodnevno održavanje čistoće u skladu s važećim mjerama pranja i dezinfekcije
- Posuđe korišteno u procesu pripreme hrane prati odvojeno od posuđa iz kojeg su djeca jela
- Čišćenje, pranje i dezinfekcija prostorija za pripremu hrane obavlja se svakodnevno nakon što su završeni svi poslovi pripreme i raspodjele hrane, kao i pranje i spremanje posuđa
- Spremišta, sve radne prostorije za pripremanje hrane moraju biti zaštićeni od glodavaca i zato treba ukloniti sve otpatke hrane, održavati opću higijenu i zaštitu
- Žlice za provjeru pripremljenih obroka ne smiju se više vraćati u hranu
- Kuhinja se ne može koristiti kao prolaz u vrtić
- U kuhinju ulazi samo kuhinjsko osoblje i zdravstvena voditeljica u propisanoj odjeći
- Tekućine za pranje, čišćenje i dezinfekciju držati na posebnom mjestu, označenom čitkom i vidljivom etiketom o sadržaju
- Zaposlenici koji spremaju i preuzimaju hranu moraju dva puta godišnje izvršiti sistematski sanitarni pregled, a oni koji poslužuju jedan put godišnje što im se upisuje u sanitarnu knjižicu

- Osobe koje rukuju hranom ne smiju do ozdravljenja raditi u kuhinji ako se oboljele od prehlade, angine, upale grla i dušnika, bronhitisa, imaju proljev, povraćaju ili imaju visoku temperaturu, rane ili ozljede na koži
- Evidenciju i provjeru rokova tečajeva i sanitarnih knjižica obavlja zdravstvena voditeljica
- Zaposlenici koji rukuju s hranom moraju pažljivo održavati osobnu higijenu, a posebno čistoću ruku i noktiju – ne dozvoljava se nošenje nakita, dugih noktiju i laka te moraju imati prekrivenu i skupljenu kosu
- Zaposlenici moraju imati čistu odjeću tijekom rada s hranom koja se lako održava iskuhavanjem
- Prilikom rukovanja s hranom, ne smije se jesti, piti ili žvakati žvakaća guma
- Za mjere sigurnosti u prehrani odgovara kuharica uz ostalo osoblje po zaduženju
- Higijensko-sanitarne uvjete prehrane nadzire sanitarna inspekcija ureda državne uprave u županiji
- Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske nadležno je tijelo odgovorno za zakonodavstvo i provođenje službenih kontrola (sanitarna inspekcija) na području institucionalnih kuhinja

Sigurnost hrane će se provoditi sustavom samokontrole temeljenim na načelima HACCP-a provedbom Zakona o hrani NN br. 81/13., Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu NN br.81/13. Uredbe (EZ) br.178/02.

10.1.2.Higijenske mjere i dezinfekcija prostora vrtića

Čišćenje, pranje i dezinfekcije uređaja, pribora, opreme, radnih površina, podova i zidova provodit će se sukladno Planu higijenskog održavanja prema HACCP sustavu.

Zaposlenici koji će raditi na održavanju higijene i čišćenju prostora prisustvovat će edukacijama o čišćenju prema HACCP sustavu:

- dezinfekciju i čišćenje svih površina u vrtiću vršit će spremačice
- dezinfekcija i čišćenje površina u sobama dnevnog boravka: (krevetići, stolovi, stolice, ormari, police, vrata, prozori, staklene površine, koševi za otpatke, zavjese, radijatori, tepisi, zidne obloge i podne površine)
- površine koje zahtijevaju brisanje prašine brisat će se vlažnom krpom
- dezinficiranje svih površina vršit će se klornim preparatom
- dezinfekcija i čišćenje površina u garderobama: (podne površine, zidne obloge, police za jakne, prostor za cipele, drvene klupice, rasvjetna tijela)
- dezinfekcija i čišćenje površina u sanitarnim prostorima (podovi, zidne pločice, police, umivaonici i slavine, wc, pregrade oko wc-a, vrata, tuš kade, stol za previjanje, kante za otpatke, kutije za ručnike za jednokratnu upotrebu, dozatori za tekući sapun, kante za prljave pelene)

Radnici dječjeg vrtića (svi) imaju obvezu u sklopu redovitih programa odgojno obrazovnog rada s djecom, naročitu pozornost posvetiti odgoju djece u odnosu na čuvanje, zaštitu i unapređivanje čovjekova okoliša.

Vrtić će samostalno, ali i u suradnji s roditeljima, drugim vrtićima, tijelima uprave i lokalne samouprave, djelovati u cilju oplemenjivanja radnog prostora i okoliša vrtića, ljepote i ekološki čistog izgleda grada u kojem živimo.

10.1.3.Zdravstvena dokumentacija

Od zdravstvene dokumentacije vodit će se (Pravilnik o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencija o dječjem vrtiću (NN, br. 114/02.):

Zdravstveni karton za svako dijete u koji će se umetati potvrda o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu djeteta prije upisa u vrtić, te potvrde o obavljenom zdravstvenom pregledu nakon izostanka zbog bolesti:

- Evidencija o zdravstvenom odgoju,
- Evidencija o higijensko- epidemiološkom nadzoru,
- Evidencija o sanitarnom nadzoru,
- Evidencija epidemioloških indikacija,
- Evidencija ozljeda,
- Evidencija antropometrijskih mjerenja (na početku i kraju pedagoške godine).
- Zdravstvenu dokumentaciju voditi će zdravstvena voditeljica (viša medicinska

10.1.4. Identifikacija djece s teškoćama u razvoju

Obzirom da ove godine u vrtiću imamo djece s teškoćama u razvoju (lake i teže teškoće, petero djece) postavljamo si slijedeće zadaće:

- Identifikacija djece na osnovu inicijalnih razgovora s roditeljima
  - na osnovu medicinske dokumentacije ili mišljenja iz specijalizirane ustanove
  - na osnovu zapažanja odgojitelja
- opservacija djece koja imaju posebne potrebe u odgojnoj skupini
- upućivanje na dijagnostiku i tretman u odgovarajuće specijalizirane ustanove
- upućivanje na Komisiju za utvrđivanje vrste i stupnja oštećenja
- senzibilizacija vrtića i šire zajednice na djecu s teškoćama

- poticanje solidarnosti, etičnosti, fleksibilnosti i tolerancije djeteta u interakciji i komunikaciji
- edukacija odgojitelja za proces prepoznavanja posebnih potreba djeteta
- intenzivna suradnja odgojitelja, roditelja
- Praćenje i dokumentiranje napredovanja djece

U pedagoškoj 2020./2021. godini u vrtić je primljeno 5 djece s razvojnim poteškoćama, koji imaju medicinsku dokumentaciju.

	VRSTA Odstupanja	BROJ DJECE
1.	Nespecifičan poremećaj psihološkog razvoja	2
2.	Poremećaj komunikacije i socijalne interakcije (F888)	1
	Smetnje aktivnosti i pažljivosti	
	Nurorizično dijete	
3.	Poremećaj ponašanja ograničen na obitelj	1
4.	Trisomia 21	

U tablici se nalazi broj upisane djece s teškoćama po utvrđenoj vrsti teškoće.

11. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

11.1. OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Bitne zadaće:

- Intenzivno raditi na stručnom jačanju odgojitelja, ravnatelja i pedagoga za samostalnu i kompetentnu prezentaciju vlastitih postignuća u odgojno-obrazovnom radu
- Preuzeti odgovornost za poboljšanje kvalitete rada cijelog vrtića
- Razvijati introspekciju i konstruktivnu kritiku vlastitog rada, ali i rada cijelog tima u svrhu poboljšanja odgojno obrazovnog rada

Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika provodit će se:

1. Stručno usavršavanje unutar Dječjeg vrtića Ivankovo
  - Odgojiteljska vijeća
  - Tjedni radni dogovori na razini objekta
  - Ravnateljice i odgojiteljica na razini objekta
2. Stručne radionice
  - Zdravstvene tematike
  - S temom psihologije
  - S temom pedagogije
  - S temom logopedije
3. Individualno usavršavanje
  - Pisanje stručnih radova koji se prezentiraju na odgojiteljskim vijećima
  - Prezentacija projekata provedenih s djecom u odgojno-obrazovnoj skupini na odgojiteljskim vijećima
  - Obradivanje pedagoške literature iz područja predškolskog odgoja i obrazovanja
4. Stručno usavršavanje izvan Dječjeg vrtića Ivankovo
  - Prema planu Agencije za odgoj i obrazovanje
  - U organizaciji drugih stručnih tijela
  - Hrvatsko pedagojsko društvo
  - Hrvatsko logopedsko društvo
5. Program stažiranja
Tijekom 2020./2021. godine u Dječjem vrtiću Ivankovo pripravnički staž će odraditi tri odgojitelja - pripravnika.
6. Usavršavanje pomoćno-tehničkih djelatnika

- Radionice
- Radni dogovori

12. SURADNJA S RODITELJIMA

Roditelje treba poštovati kao ravnopravne članove vrtića- partnere otvorenom, podražavajućom i ravnopravnom komunikacijom:

- da steknemo uvid o podrijetlu djece
- da steknemo uvid u njihove jake strane
- da bismo se prilagodili obiteljskoj kulturi djeteta.

Međusobno informiranje treba provesti kroz:

individualne razgovore u unaprijed određenim terminima, letke, brošure, internetske komunikacije, razmjene bilješki, radionica.

Uključivati ćemo roditelje u dijelove aktivnosti u projektima i prikupljanje materijala za rad.

Kvaliteta i intenzitet međusobnih odnosa u kolektivu te suradnički odnos i partnerski odnos s roditeljima preduvjet je kvalitete odgojno-obrazovnog rada u vrtiću.

Cilj suradnje s roditeljima je razvijanje međusobne potpore za dobrobit djeteta. Bitno je realizirati dobru suradnju između vrtića i roditelja te poštivati potrebe obitelji kad je o odgoju riječ.

U ostvarivanju programa dječji vrtić je dužan: dopunjavati obiteljski odgoj i svojom otvorenosti uspostaviti djelatnu suradnju s roditeljima i neposrednim dječjim okruženjem.

Predškolski odgoj ostvaruje se u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djece te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji.

Oblici suradnje s roditeljima:

- individualne konzultacije – prilikom dovođenja i odvođenja djeteta, spontane i unaprijed dogovorene prema određenom terminu za svaku odgojnu skupinu
- roditeljski sastanci – informativnog i komunikacijskog tipa
- kutiće za roditelje s različitim obavijestima i informacijama
- uključivanje u realizaciju programa – sudjelovanje u radu, prikupljanje materijala, pomoć u organizaciji
- pismenim putem – letci, ankete i sl.
- radionice za roditelje „Rastimo zajedno“.

13. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

Senzibiliziranje lokalne zajednice i šire društvene zajednice za potrebe ustanove realizirat ćemo putem internetskog predstavljanja rada i aktivnosti djece, posjetama, druženjima i nastupima.

Planirana je suradnja s:

- Općinom Ivankovo
- osnovnim školama u Ivankovu, Retkocima i Prkocima
- župnim uredom i crkvom u Ivankovu
- dječjim kazalištem u Osijeku
- kazalištem u Vinkocima
- galerijom likovnih umjetnosti i muzejom u Vinkocima
- stomatološkim ordinacijama u Ivankovu
- liječničkim ordinacijama u Ivankovu
- cvjećarnicom u Ivankovu
- slastičarnica u Ivankovu
- drugim vrtićima naše županije
- Agencija za odgoj i obrazovanje
- Ministarstvom prosvjete i sporta
- Zajednica sportskih udruga grada Vinkovaca i dr.
- HAK-om, projekt „Vidi i klikni

14.VREDNOVANJE PROGRAMA

Vrednovanje i praćenje odgojno – obrazovnog procesa pridonosi rastu kvalitete cjelokupnog programa rada vrtića. Vrednovanjem i samovrednovanjem pojedinac i ustanova mogu utvrditi stvarno stanje, uočiti nedostatke, ali i prednosti te na temelju toga odrediti strategiju za unapređivanje i pojedinca i ustanove.

Za procese vrednovanja i samovrednovanja potrebna je cjelovita suradnja svih zaposlenika ustanove, prihvaćajući pozitivne, ali i negativne kritike svojega djelovanja radi poboljšanja kvalitete cijeloga procesa i ustanove. Otkrivanjem sebe, svojega djelovanja, svoje odgojne prakse, ulagajući želju i napor, pojedinac stječe vještinu kvalitetnog samovrednovanja.

Podizanje kvalitete odgojno - obrazovnog procesa u Dječjem vrtiću Ivankovo pratit će se na slijedeće načine:

- kroz ankete
- upitnike
- foto i video dokumentaciju
- dokumentiranje ravnatelja, stručnih suradnika i odgojitelja
- refleksije
- mjesečna, tromjesečna i godišnja izvješća ravnatelja, stručnih suradnika i odgojitelja

14.1.Vanjsko vrednovanje

Vanjsko vrednovanje provoditi će se:

- Agencija za odgoj i obrazovanje,
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta,
- Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje te druga nadležna tijela
- nadležnim tijelima na kraju pedagoške godine šalje se godišnje izvješće o ostvarenom planu i programu

14.2. Samovrednovanje programa

Bitni čimbenici u procesu samovrednovanja cjelokupnog programa jesu: suradnički odnosi, kvalitetna komunikacija te zajedničko djelovanje ka istom cilju.

Metode samovrednovanja u Dječjem vrtiću Ivankovo provoditi će se kroz mjesečno i tromjesečno sastajanje ravnateljice i odgojiteljica gdje će se provoditi refleksija na snimke i fotodokumentaciju rada s djecom za osvješćivanje vlastita ponašanja te njegovo mijenjanje i unapređivanje

„Kvalitetno samovrednovanje omogućit će pojedincu da sagleda postojeće i svoje aktivnosti usmjeri na poboljšanje sebe, ali i svojeg odnosa prema drugima i svojoj odgojnoj praksi.“ (4)

15. PLAN I PROGRAM RAVNATELJICE

- zastupa i predstavlja Vrtić pred drugim organizacijama i organima
- vodi poslovanje, organizira i usklađuje proces rada i koordinira rad
- vrši raspored zaposlenika, određuje radno vrijeme u cilju dobre organizacije rada
- odgovorna je za zakonitost rada Vrtića (donošenje općih akata, rješenja, zaključaka)
- odgovorna je za materijalno-financijsko poslovanje Vrtića
- odgovorna je za realizaciju i unapređivanje odgojno –obrazovnog rada u Vrtiću
- predlaže poslovnu politiku Vrtića i mjere za njihovo provođenje
- izrađuje Godišnji plan rada i Izvješće o realizaciji plana rada Vrtića
- uz neposrednu stručnu pomoć računovodstvenog servisa, priprema prijedlog Financijskog plana, zaključnog računa i izvješće o rezultatima rada i poslovanja
- izdaje naloge zaposlenicima za izvršenje određenih zadataka ili poslova u skladu s aktima Vrtića
- osigurava uvjete za rad Upravnog vijeća, stručnih organa, povjerenstava
- sudjeluje u pripremanju sjednica Upravnog vijeća, stručnih organa, povjerenstava te u radu istih, po potrebi
- poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Vrtića
- prima zaposlenike i druge stranke na njihov zahtjev
- surađuje s Osnivačem Vrtića, Županijskim uredom za prosvjetu/ Upravnim odjelom za prosvjetu, kulturu i šport (??) i drugim predškolskim ustanovama i organizacijama i institucijama sa kojima Vrtić ima poslovnu suradnju te s roditeljima
- obavlja i druge poslove u svezi poslovanja Vrtića utvrđene Zakonom, Statutom i drugim općim aktima Vrtića.

Zbog nepostojanja stručnih suradnika, tajnika i računovođe, plan i program je nešto kompleksniji:

- plaćanje svih računa Internet bankarstvom
- tiskanje izvoda te priprema i slaganje računa uz izvode, putne naloge i potpisane liste za plaće te odnošenje u računovodstveni servis
- obrada i tiskanje, podjela uplatnica za roditelje
- popunjavanje statističkih i drugih podataka o djeci i zaposlenim u vrtiću, slanje e-poštom i običnom poštom prema Općini, Županiji i Ministarstvu...
- oblikovanje, tiskanje svih općih akata i dokumenata za Vrtić, usklađivanje sa Zakonima: Zakon o predškolskom odgoju, Zakon o upravnom postupku, Zakon o radu, Zakon o zaštiti osobnih podataka, Zakon o pravu na pristup informacijama, Zakon o zaštiti na radu, Zakon o zaštiti ljudskog okoliša i dr.
- vođenje urudžbenog zapisnika (klasa i ur broj)
- ažuriranje web stranice vrtića (koju smo po Zakonu dužni imati)
- ažuriranje facebook stranice Vrtića
- prikupljanje foto materijala iz života i rada vrtića u foto mape
- pisanje i objava stručnih radova iz života i rada vrtića u stručnim časopisima, objavljeno i na www.vrtic-ivankovo.hr

- pisanje i objavljivanje natječaja na mrežnim stranicama HZZ-a i mrežnim stranicama Vrtića, zaprimanje i urudžbiranje natječajne dokumentacije
- prikupljanje i dostava sve potrebne dokumentacije u HZZ za stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa prije i tijekom cijelog stažiranja, prijava na stručne ispite
- rad sa studentima predškolskog odgoja, upute za ogledne aktivnosti, pisanje i ovjera zapažanja o njihovom radu
- redovito stručno usavršavanje i praćenje suvremene prakse
- sastavljanje i tiskanje ugovora o radu s radnicima te vođenje matične knjige radnika
- vođenje evidencije o radnom vremenu radnika
- pisanje i izdavanje potvrda o pohađanju vrtića, potvrda i mišljenja za raniji polazak u školu, potvrda o stručnom usavršavanju (npr. kod napredovanja odgojitelja).
- organizira i vodi radionice za roditelje „ Rastimo zajedno“, ciklus od 11 radionica u trajanju po dva sata
- organizira i vodi roditeljske sastanke za roditelje
- pomaže odgojiteljima u osmišljavanju projekata i centara aktivnosti u odgojno obrazovnom radu i prati, evidentira njihov tijek
- vodi radionice za odgojitelje na županijskoj i regionalnoj razini, te za Agenciju za odgoj i obrazovanje i Nadbiskupiju.
- organizira i vodi odgojiteljska vijeća i evaluacijske sastanke u vrtiću.

16. FINANCIRANJE PROGRAMA

Od 1.rujna.2020.godine redoviti program Dječjeg vrtića Ivankovo financirati će Općina Ivankovo koja će snositi sve materijalne troškove vezane za rad vrtića, te će samim time boravak djece u dječjem vrtiću biti u postupnosti besplatan za korisnike vrtića.

Financiranje obaveznog kraćeg programa predškole također će snositi Općina Ivankovo uz sufinanciranje nadležnog Ministarstva znanosti i obrazovanja.

17. ZAKLJUČAK

Redovit program vrtića ima tradiciju od preko 39 godina i nadalje ga planiramo u pedagoškom smislu osuvremenjivati i oplemenjivati. Promjenom vlasti, velikim interesom načelnika i njegova tima za unaprjeđenjem djelatnosti predškolskog odgoja u Ivankovu, povećan je obuhvat djece i time u većoj mjeri no do sada zadovoljene potrebe roditelja. U ovoj pedagoškoj godini važno je uspostaviti korektne odnose i naći zajednički put do istog cilja, a to je podizanje kvalitete ove specifične i osjetljive djelatnosti. Da bi se to postiglo u punoj mjeri, bilo bi važno da se ostvari naš dugogodišnji cilj, preseljenje u novi vrtić te rad uz potpuno poštivanje DPS-a kao uvjet kvalitete i usklađivanja sa Zakonom.

Odgoj i obrazovanje moraju biti usmjereni punom razvoju ljudske osobnosti i jačanju poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Oni moraju promicati razumijevanje, toleranciju i prijateljstvo. (Opća deklaracija o ljudskim pravima, članak 26.2)

18. LITERATURA

1. Čudina-Obradović, M. ,Dosadno mi je, što da radim, Školska knjiga, Zagreb,2001.
2. Čudina-Obradović,Igrom do čitanja,Školska knjiga ,Zagreb,2008.
3. Maleš, D, Stričević, I.,Druženje djece i odraslih,Školska knjiga, Zagreb, 1996.
4. Miljak, A.,Življenje djece u vrtiću,SM naklada, Zagreb, 2009.
5. Plummer,D.,Dječje igre za razvoj socijalnih vještina,Kosinj, Zagreb,2010.
6. Slunjski,E.,Stvaranje predškolskog kurikulumu,Mali profesor, Zagreb,2006.
7. Državno pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe(NN,63/08/90/10.)
8. Konvencija o pravima djeteta(UN,1989.)
9. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, br. 7/8, 1991.)
10. Program zdravstvene zaštite djece i higijene i pravilne prehrane djece i dječjim vrtićima(NN105/02,55/06,121/07.)
11. Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjim vrtićima(NN83/01,)
12. Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi(NN10/97/107/07/93/14.)
13. Zakonu o sanitarnoj inspekciji (NN 113/08, 88/10)
14. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje,Zagreb: Narodne novine broj 5 / 2015.